

ایران توشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی

- دانلود گام به گام

- دانلود آزمون گام به گام و قلم چی و سنجش

- دانلود فیلم و مقاله انگلیزی

- کنکور و مشاوره

IranTooshe.ir

@irantooshe

IranTooshe

پاسخنامه

دوازدهم افسانی

۲۴ دی ۱۴۰۰

ایران نوشته

توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزش قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورانندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	سیدعلیرضا احمدی، حمید اصفهانی، محسن اصغری، داود تالشی، ابراهیم رضایی مقدم، هامون سیطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج بخش زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، سیدمحمد هاشمی
عربی زبان قرآن	نوید امساک، محمد جهان بین، کاظم غلامی، مرتضی کاظم شیرودی، علی محسن زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه
دین و زندگی	محمد آقاصالح، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، عباس سیدشستر، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، سپهر برومندپور، حسن روحی، محمد طاهری، ساسان عزیزی نژاد، عقیل محمدی روش

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد ابراهیم تونزنده جانی، محمد مهدی حق، امیر زراندوز، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، امیر محمودیان، اسماعیل میرزایی، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، محسن اصغری، پوریا حسین پور، مجتبی فرهادی، رضا نوروزی بیگی
علوم و فنون ادبی - سؤال های آشنا	منتخب از سؤال های کتاب آبی پیمان های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم
عربی زبان قرآن	ابراهیم احمدی، عمار تاج بخش، محمدرضا سوری، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیک زاد، پیروز وجان
عربی زبان قرآن - سؤال های آشنا	منتخب از سؤال های کتاب آبی پیمان های عربی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم
تاریخ	علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
جغرافیا	زهره دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدرضا محمودی ها
جامعه شناسی	آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری
فلسفه	مجید پیرحسینلو، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی نژاد، کیمیا طهماسبی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	مرتضی منشاری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، امیرمحمد دهقان، کاظم کاظمی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور، آیدین مصطفی زاده
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	زهره رشوندی، سکینه گلشنی، فاطمه صفری
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچهلو، رحمت اله استیری، فاطمه نقدی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند، سحر محمدی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	پوریا حسین پور، محمد نورانی، رضا نوروزی بیگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدرضا محمودی ها	محمدرضا محمودی ها	زهره دامیار
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری، محمدابراهیم مازنی
فلسفه	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی نژاد، امیرکبا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف چین و صفحه آرا	مهندس ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «ا»

(الوام ممری)

معنای واژگانی که در «ج، ده» آمده است، صحیح هستند.
معنای درست واژگانی که نادرست معنا شده‌اند: الف) کردند: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد. ب) شرز: خشمگین، غضبناک
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۳»

(ممسن اصغری)

معنی درست واژه‌ها:

آونگ: آویزان، آویخته، آوند (آوند: تخت و سریر)
سودا: دیوانگی (سودایی: دیوانه، عاشق)
کهر: اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است. (کند: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد)
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۴»

(سیرممرهاشمی-مشهور)

خوان: سفره فراخ و گشاده/ بط: مرغابی/ مستور: پوشیده/ فایق: برگزیده
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: برای معنی واژه «پادشاه» و «زبور» کلمه‌ای آورده نشده است.
گزینه «۲»: ستور: چارپا (در این گزینه به شکل جمع معنی شده است).
گزینه «۳»: برای معنی واژه «شراب» کلمه‌ای آورده نشده است.
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۳»

(کلاطم کاطمی)

غلط املایی و شکل درست آن:
صور (بوق) / سور ← جشن، شادی
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۴»

(ممسن خدایی-شیراز)

فراغت: آسودگی، آرامش، آسایش، آرامی، استراحت
نخاست: از مصدر خاستن به معنای برپا شدن، بلند شدن، پدید آمدن، عاید شدن، فایده داشتن
منصوب: گمارده، گماشته‌شده، برافراخته/ برپاداشته، نصب شده، افراشته
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۶- گزینه «۲»

(میر اصفهانی)

راحت: آسوده، آسایش - راحت: راه تو / باقی: پایدار - باغی: یک باغ
بررسی ابیات:
الف) ای دل آزار، ای جگرسوز! چه شب‌ها و چه روزهای بسیار که دلم با عشقی جان‌سوز، چشم به راه تو می‌دوزد.
ب) این منم که از رنج بیداری، شب تاریک را با این خواری و با این زاری، به روز می‌رسانم. دلت بر من نمی‌سوزد؟!
ج) تف بر آن کسی که چنین شاهی را از جهل، وارث جمشید یا جانشین هوشنگ، پادشاهان افسانه‌ای ایران می‌شمرد. (بیت در نگوشت شاعران درباری است که به مدح پادشاه نادان می‌پردازند و در این کار اغراق‌های بی‌پایه می‌کنند).
د) چگونه باغی است که از هر طرف که به آن نگاه کنی، از خون بی‌گناهان، لاله‌های رنگارنگ روییده است.
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۷- گزینه «۲»

(الوام ممری)

«بخاری» از ایل من» از محمد بهمن‌بیگی / «فی حقیقة العشق» از شهاب‌الدین سهروردی / «مثل درخت در شب باران» از محمدرضا شفیعی کدکنی / «تمهیدات» از عین‌القضاة همدانی / «فی‌همافیه» از مولوی
(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

تشبیه در بیت «ب: ابر احسان [تشبیه احسان به ابر]
استعاره در بیت «الف»: پسته‌های خندان [تشخیص و استعاره است].
حسن تعلیل در بیت «ج»: علت قرمزی یا رنگی بودن منقار طوطی حرف درست و زیبا گفتن است.
حسن آمیزی در بیت «د»: تلخ‌رو
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۳»

(ممسن اصغری)

مجازهای به کار رفته در گزینه «۳»:
«عالم» مجاز از مردم، «امروز» مجاز از دنیا و «فردا» مجاز از آخرت
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: خون ← قتل و مرگ / دست ← انگشت
گزینه «۲»: حرف ← سخن / زبان ← سخن و کلام
گزینه «۴»: خاک مجاز از گور و مزار
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۴»

(کلاطم کاطمی)

بیت فاقد ایهام است. حسن تعلیل: دلیل دو نیم شدن یا شکاف دانه‌های گندم، ترس از سنگ آسیا دانسته شده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: جناس همسان: صبر (بردباری) صبر سوم (گیاهی تلخ) / تضاد: وصل و هجران - آغاز و پایان - نوش و صبر
گزینه «۲»: ایهام تناسب: ماه: ۱. بخشی از فصل یا سال یعنی سی روز (معنای موردنظر)، ۲. قمر که با (هلال و بدر و گردون) تناسب دارد - پیوسته ← ۱. همواره، همیشه (معنای قابل قبول)، ۲. متصل و بدون فاصله (با ابرو تناسب دارد)، تشبیه: رخسار به بدر و ابرو به هلال
گزینه «۳»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی برای توجیه مفهوم مصراع اول است.
مجاز: «زر» مجاز از «مال و ثروت»
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۱»

(هامون سیبی)

«طاق» و «مهر» در معنای سقف و خورشید آمده‌اند و معنای دیگری از آن‌ها در این بیت به ذهن خطور نمی‌کند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: «کنار» در معنای آغوش آمده اما در کنار «غرق» معنای دیگر «کنار» (ساحل) به ذهن خطور می‌کند.
گزینه «۳»: «شکر» در معنای عادی خود آمده اما شکر اصفهانی (از زنان مورد علاقه خسرو پرویز) با آمدن شیرین (پادشاه‌زاده ارمنی) به ذهن خطور می‌کند.
گزینه «۴»: «شور» در معنای هیجان و اضطراب آمده است، اما در کنار «شیرین» معنی نمکین نیز به ذهن خطور می‌کند.
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری-اردبیل)

فعل «است» در مصراع دوم گزینه «۳»، به قرینه لفظی حذف شده است:
این درد را طبیب یکی [است] و دوا یکی است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
در سایر گزینه‌ها حذف فعل به قرینه معنوی است.
گزینه «۱»: «۱۱» فغان [می‌کنم] کز بوی مغزی چون جرس در وادی امکان / سرآمد عمر در فریاد بی‌فرداس ما را
گزینه «۲»: «۲۲» می‌رساند بال و پر از خوشه صائب [با تو سخن می‌گویم] دانه‌ام / در ضمیر خاک اگر یک چند پنهان مانده‌ام
گزینه «۴»: جویی چه طبیب [با تو سخن می‌گویم] از خم آن زلف رهایی/خوش باش کزین دام رهیدن نگذارند
(فارسی ۳، دستور، صفحه ۵۵)

۱۳- گزینه «۴»

(سیر علیرضا امیری)

جمله «خرابی، من را آباد کند» گذرا به مفعول و مسند است.
جمله «این قدر آبی که در تیغ است جلا دمر» دو جزئی است و الگوی آن نهاد + فعل است.
توجه: هرگاه فعل‌های «است»، «باشد»، «بود» و مشتقات و معادل‌های آن‌ها در معنای غیرانسانی (وجود داشتن یا حضور داشتن) بیایند، الگوی جمله «نهاد + فعل» خواهد بود.
تشریح سایر جملات:
جمله «تو به (با) دشنام من را یاد کنی» گذرا به مفعول است.
جمله «جوی شیر برای فرهاد من، زناری است» گذرا به مسند است.
معنای بیت «ب»: آن کسی که به کارها ارزش می‌دهد، سفارش‌دهنده کار و کارفرماست و گرنه جوی شیر (که مطلوب همگان است) برای دل عاشق من، مثل زنا، نشانه کفر است.
جمله «کاش خدا، داد من را از خداداد (مخلوق) بگیرد» گذرا به مفعول و متمم است.
(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۴- گزینه ۳»

(نکرس موسوی-ساری)

در بیت گزینه ۳» دو نوع وابسته وابسته دیده می‌شود:
بوی یار من: مضاف‌الیه مضاف‌الیه
راحت دل امیدوار: صفت مضاف‌الیه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «برق عشقت» مضاف‌الیه مضاف‌الیه
گزینه ۲» «لایق این داغ» صفت مضاف‌الیه
گزینه ۴» «نوش وصال تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه و «زنبر سخن‌های تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه
(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۵- گزینه ۱»

(مرتضی منشاری-ارزیل)

ترکیب‌های اضافی عبارت‌اند از:

(۱) سرکوی، (۲) کوی تو، (۳) منزل (منزل من)، (۴) روشنی دیده، (۵) نور رخ، (۶) رخت (رخ تو)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲» (۱) حلقه زلف، (۲) عهد تو، (۳) عهد باد، (۴) باد صبا
گزینه ۳» (۱) شربت وصل، (۲) وصل بتان، (۳) زهر هجران، (۴) چاشنی شربت (شربت وصل بتان را چاشنی شربت ...، (۵) دولت تلخی
گزینه ۴» (۱) دست من، (۲) جام جان، (۳) دستگیر عاشقان، (۴) لب بیگانگان
(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۶- گزینه ۴»

(هامون سبطی)

گزینه ۴» ده: صفت / فروند: ممیز / هواپیما: هسته / کشور: مضاف‌الیه / ایران: مضاف‌الیه مضاف‌الیه
نمودار صحیح:

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» چند: صفت / نفر: ممیز / دوست: هسته / همیشه: قید صفت / خندان: صفت
گزینه ۲» هر: صفت / شانه: ممیز / تخم‌مرغ: هسته / این: صفت مضاف‌الیه / مرغداری: مضاف‌الیه
گزینه ۳» یک: صفت / سبد: ممیز / گل: هسته / بسیار: قید صفت / شاداب: صفت
(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۵)

۱۷- گزینه ۳»

(سعید کتبخان-زمانی)

در بیت گزینه ۳»، به مفهوم قابلیت یافتن برای پذیرش اسرار اشاره شده است، در حالی که در گزینه ۱» شاعر خود را لایق شنیدن اسرار نهان دانسته است و در گزینه ۲» گفته شده که آن کس که اسرار حق را گوش کند، همه چیز در برابرش آشکار خواهد شد و در گزینه ۴»، «محتشم کاشانی» می‌گوید که من گوش خود را مخزن‌الاسرار قرار داده‌ام.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

۱۸- گزینه ۳»

(مرتضی منشاری-ارزیل)

معنای بیت گزینه ۳» همان‌طور که محتشب در بازار به دنبال افراد دغل است، عقل نیز در میان صفات تو به دنبال نفس پلیدکار است.
در سایر ابیات به تزویر و ریاکاری اشاره شده است که محتشب خودش نیز می‌خواهد و باده‌نوش است.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۱)

۱۹- گزینه ۴»

(سید علیرضا امیری)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۴» اشاره به اغتنام فرصت و درک ارزش زمان دارند.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» به خدمت‌رسانی توصیه می‌کند.
گزینه ۲» در بیان اهمیت گزینش افراد برتر به‌عنوان همنشین است.
گزینه ۳» در تحسین افرادی است که پیش از موعد آماده می‌شوند.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۷)

۲۰- گزینه ۲»

(ممسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آگاهی نداشتن افرادی که عاشق نیستند از حال عاشق و عارف
مفهوم بیت گزینه ۲» نکوهش بی‌عشقی (و کمال‌بخشی عشق)
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

۲۱- گزینه ۲»

(داود تالش)

مفهوم بیت گزینه ۲»، پنهان نشدن راز عشق است و در سایر ابیات فایده و نفع خاموشی و سکوت بیان شده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۴)

۲۲- گزینه ۴»

(مرتضی منشاری-ارزیل)

مفهوم بیت گزینه ۴»، ترجیح غربت بر وطن است اما مفهوم بیت «د» میهن‌پرستی است.
مفهوم سایر ابیات:

بیت «الف»: تا هنگامی که معشوق زیبارویی هم‌چون تو در قلمب جای دارد، حتی به زیبایی یوسف نیز نظر نمی‌کنم.

بیت «ج»: زلف تو، وطن دل فایز (نام شاعر) است، دل فایز را از زلفت دور نکن.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۸)

۲۳- گزینه ۳»

(ممسن اصغری)

آدمی به کمک عشق از مرگ نجات می‌یابد. (حیات‌بخشی عشق)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» توصیه به خاموشی و سکوت
گزینه ۲» در توصیف و ستایش سخن و سخنوری بیان شده است.
گزینه ۴» ستایش اصالت خانوادگی و اصل و نسب
(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۴»

(ممسن خدایی-شیراز)

ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳» و عبارت صورت سؤال در «وصف بهار و گل‌های بهاری» است ولی بیت گزینه ۴» در توصیف معشوق است.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۸)

۲۵- گزینه ۳»

(هامون سبطی)

با توجه به ماجرای که باعث شد «رودکی» سروده زیبا و ماندگار «بوی جوی مولیان» را بسراید، روشن است که مفهوم بیت صورت سؤال «هموار شدن سختی‌های رسیدن به مقصود در صورت وجود شوق و اشتیاق» است.
این مضمون در بیت سوم آشکارا به چشم می‌خورد.
مفهوم بیت نخست: پرواز در عالم آرزو و خیال
معنای بیت دوم: صفای خلق و خوی تو دنیا را زیباتر می‌سازد.
معنای بیت چهارم: بارش شبنم (تم) ریگزار را به راهی هموار و سهل تبدیل کرده‌است که گام نهان در آن برای شتر سخت نیست.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۸)

عربی، زبان قرآن (۳)

۲۶- گزینه ۳»

(علی ممسن‌زاده)

«يُحِبُّ»: دوست دارد (رد گزینه ۱) / «يَقَاتِلُونَ»: پیکار می‌کنند، جهاد می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «كَانَ هُمْ»: گویی آنان، آن‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «صَفًا»: صف در صف (رد گزینه ۴) / «بَنِيَانٍ»: ساختمانی، بنایی (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۲»

(ممسن جهان‌بین-قائنات)

«أَمَّا»: فقط، تنها / تأکیدکننده جزء دوم جمله بعد از خود است، «بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ» / «قِيَمَةُ كُلِّ إِنْسَانٍ»: ارزش هر انسانی (رد گزینه ۳) / «بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ»: به کارهای نیک او (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَا رَيْبَ فِيهِ»: هیچ شکی در آن نیست (رد گزینه ۴) / «فَلَذَا»: پس به همین خاطر، به همین دلیل / «لَا نَسْرَاعَ»: نباید شتاب بورزیم، نباید از هم سبقت بگیریم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فِي التَّفَاخُرِ بِالنَّسَبِ»: در تفاخر به نژاد (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم‌شیروردی)

«لَا تَكْتُمُوا»: پنهان نکنید، کتمان نکنید («لَا» نهی است) (رد گزینه ۴) / «الْخُبَّ»: محبت / «لَأَنَّهُ»: زیرا آن (رد گزینه ۳) / «دَوَاءٌ»: دارو / «كُلُّ إِنْسَانٍ»: هر انسانی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَا خَيْرَ»: هیچ خیری... نیست («لَا» نفی جنس است و اسم پس از آن نکره ترجمه می‌شود) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فِي إِخْفَاءِهِ»: در پنهان کردن آن (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(ترجمه)

۲۹- گزینه «۳»

«مُدرک کُلُّها» همگی ما بدانیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خُلُقوا»: خلق شدند، آفریده شده‌اند (رد گزینه ۴) / «طَبِئَة وَاحِدَة»: یک تکه گل (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «إِنَّمَا»: تنها، فقط (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الْعِلْمُ وَ التَّقْوَى»: دانش و تقوا؛ (در محل فاعل قرار دارند پس نباید در ترجمه همراه «است» بیایند) (رد گزینه‌های ۱ و ۴).
(ترجمه)

۳۰- گزینه «۴»

(علی مفسر زاره)
«كُنْتُ أَعْلَمُ»: می‌دانستم (رد گزینه ۱) / «تُعْطَى»: داده می‌شود (رد گزینه ۲) / «كُلُّ مَنْ»: هر کس که، هر کسی که (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «إِنْتَفَعْتَ مِنْه»: از او سود برده باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «وَأَنَا فِي الْخَامِسِ عَشْرٍ مِنْ غُمَرَى»: در حالی که پانزده ساله بودم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (این عبارت یک جمله حالیه بوده و باید به شکل «در حالی که» ترجمه شود، توجه شود در گزینه «۳» «در حالی که» استفاده شده ولی به صورت نادرست به کار رفته است).
(ترجمه)

۳۱- گزینه «۳»

(مفسر جهان‌بین- قرائات)
«قام ... دَوُّوْبا بـ»: با پشتکار به ... پرداخت، با پشتکار اقدام کرد، با پشتکار انجام داد (رد سایر گزینه‌ها) / «تَطْوِيرُ تِلْكَ الْمَادَّةِ»: بهینه‌سازی آن ماده (رد گزینه ۴) / «فِي مَخْتَبَرٍ»: در آزمایشگاهی / جمله وصفیه «بنهافه» که خودش آن را ساخته بود (ساخت) (رد گزینه ۲) / «وَلِي» / «المختبر»: آن آزمایشگاه (رد گزینه ۱) / «انهدم»: ویران شد / «علی رأس» / بر سر، روی سر / «أَخِيهِ الْأَصْغَرُ»: برادر کوچک ترش (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
نکات مهم درسی:

قید حالت «دَوُّوْبا» حال برای جمله ما قبل خود است (قام بـ...) نه مابعد (بنهافه)؛ و نیز «أَل» به سر «المختبر» «أَل» به معنای اسم اشاره است زیرا بعد از اسم نكرة «مختبر» به کار رفته است.
(ترجمه)

۳۲- گزینه «۲»

(الله مسیح فواه)
«أَمَا كُنْتَ تَعْلَمُ»: آیا نمی‌دانستی (ماضی استمراری ترجمه می‌شود چون کان با فعل مضارع آمده است) (رد گزینه ۱) / «عِنْدَمَا خُلِقْتَ»: هنگامی که خلق شدی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فِيمَ تَتَفَاخَرُ»: پس به چه افتخار می‌کنی (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(ترجمه)

۳۳- گزینه «۲»

غلط سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «أَنْ يَذْكُرَ عِنْدَ النَّاسِ»: نزد مردم یاد شود (فعل مجهول است)
گزینه «۳»: «بِأَحَالَتِ لِيَخْتَدَ» اشتباه است چراکه «مَبْتَسِمًا» در اینجا حال نمی‌باشد بلکه خبر «يَكُنْ» است.
گزینه «۴»: «دَر حَالِي كَه» به اشتباه در ابتدای جمله آمده است.
(ترجمه)

۳۴- گزینه «۳»

(کاترم غلامی)
اگر چه «ضَبِئَةً» حال است و با «دَر حَالِي كَه» ترجمه می‌شود. - چیزی «لَا» که نفی جنس است، در ترجمه لحاظ نشده است.
(ترجمه)

۳۵- گزینه «۳»

(نور امساک)
«دوستم»: صدیقی / «کارگاه کوچکی»: مصنعاً صغيراً (رد گزینه ۲) / «سختی فراوان»: الصعوبة الكثيرة (رد سایر گزینه‌ها) / «تجربه‌های خود»: تجاربه (رد گزینه ۱) / «تا جاری سازد»: لِيَجْرِيَ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

همانا اسلام با فقر می‌جنگد و به کسانی که (مال) حلال کسب می‌کنند، پاداش بزرگی را وعده می‌دهد، و به این دعوت می‌کند که هر فردی کار کند تا چیزی به دست آورد که با آن امور زندگی خویش و زندگی کسانی را که تکفل می‌کند، اداره نماید. پیامبر (ص) کار را با تشویق داشت و پاداش را به آن تشویق نمود اگر چه ساده باشد، و خودش از کاری سرباز نمی‌زد هر چند کم منزلت باشد. پیامبر دستی را که می‌بخشد به دست بالاتر توصیف نموده است و دستی را که به بخشش‌های دیگران تکیه می‌کند، نکوهش کرده و آن را به دست پایین‌تر وصف نموده است. کار نتایج مختلفی دارد، کار پرداختن به مأموریتی است که خدای بلندمرتبه ما را برای آن آفریده است، آن نفس را از حرام مشغول می‌سازد و دلیل پیشرفت تمدنی و عمرانی است. اسلام از کسب مال از حرام، مانند دزدی و ربا نهی کرده است، همچنین اسلام به اتفاق در راه‌های مشروع آن امر می‌کند، مانند کمک به نزدیکان، همانا کار در دین ما چیزی (منزلی) دارد که در هیچ دین دیگری ندارد، و ایمان تنها همراه با عمل صالح ذکر شده است.

۳۶- گزینه «۳»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
در گزینه «۳» آمده است: «یاران پیامبر در زندگیشان به کارهای ساده‌ای می‌پرداختند» که مطابق متن صحیح نیست.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کسب حلال از محبوب‌ترین کارها نزد خداوند بلندمرتبه است!» (صحیح)
گزینه «۲»: «مؤمنی که (مال) حلال کسب می‌کند، خداوند پاداش بزرگی به او خواهد داد!» (صحیح)

گزینه «۴»: «اسلام از کسب مال از کار نهی نمی‌کند هر چند کم‌منزلت باشد!» (صحیح)
(درک مطلب)

۳۷- گزینه «۳»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
در گزینه «۳» آمده است: «خودداری کردن از قبول کمک دیگران!» که نمی‌تواند به عنوان نتایج کار کردن مطرح شود.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پیشرفت فرد و جامعه در زمینه‌های مختلف!» (صحیح)
گزینه «۲»: «تکیه بر خود و توانایی‌های درونی!» (صحیح)
گزینه «۴»: «مشغول کردن نفس از حرام!» (صحیح)
(درک مطلب)

۳۸- گزینه «۴»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
عبارت گزینه «۴» مطابق متن نادرست است: مطابق دیدگاه اسلام، انفاق اموال مهم‌تر از کسب حلال است!

بینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خداوند بلندمرتبه جایگاه کارگران را بالا برده است!» (صحیح)
زندگی‌اش، نشانه ایمان واقعی است! (صحیح) گزینه «۲»: «کار مؤمن در گزینه «۳»: «مسلمانان به کار و جست‌وجوی روزی تشویق شده‌اند!» (صحیح)
(درک مطلب)

۳۹- گزینه «۲»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
عنوان مناسب برای متن: فضیلت کار در اسلام!
ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کار، آینه اخلاق فرد است!»
گزینه «۳»: «کار، محرک موفقیت افراد و ملت‌هاست!»
گزینه «۴»: «جایگاه انفاق در آموزه‌های اسلامی!»
(درک مطلب)

۴۰- گزینه «۱»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
«اسم فاعله: سَاعِدٌ» نادرست است؛ «مُسَاعِدَة» مصدر ثلاثی مزید است، بنابراین اسم فاعل آن بر وزن «فاعل» نمی‌آید، بلکه به شکل «سَاعِدٌ» ساخته می‌شود.
(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۱- گزینه «۴»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
«مصدره: «اكتساب» نادرست است. فعل مضارع «يكتسب» ثلاثی مجرد است و وزنش مشابه هیچ‌یک از باب‌های ثلاثی مزید نیست.
(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۲- گزینه «۴»

(سیر مفسر علی مرتضوی)
«فاعله: النفس» نادرست است. «النفس» نقش مفعول را برای فعل «يشغل» دارد.
(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۳- گزینه «۴»

(علی مفسر زاره)
در گزینه «۴» واژه‌های «المخترعين» و «البناء» به شکل نادرست نوشته شده‌اند و شکل درست آنان «المخترعين» و «البناء» می‌باشد.
(ضبط حرکات)

دین و زندگی (۳)

۵۱- گزینه ۲

(قیروز نژادنیف - تبریز)

آگاهی سرچشمه بندگی است. توجه کنید فقر غلط است، درک فقر درست است. پیامبر اکرم (ص) با آن همه مقام و منزلت عاجزانه از خدا می‌خواهد که لحظه‌ای لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد: «اللهم لا تكلني الي نفسي طرفة عين ابدا» (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۵۲- گزینه ۱

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

با توجه به آیه شریفه «يسأله من في السماوات و الارض كل يوم هو في شأن» نتیجه می‌گیریم که به دلیل درخواست دائمی هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است از خداوند متعال، او همواره دست‌اندرکار امور جهان می‌باشد. (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)

۵۳- گزینه ۳

(قیروز نژادنیف - تبریز)

گزینه ۴، غلط است. گزینه‌های ۱ و ۲ بیانگر تفاوت هستند، اما تفاوت بنیادین نیستند. به زبان دیگر علت نیازمندی در بقای جهان به خدا و عدم نیازمندی در بقای ساعت به ساعت‌ساز این است که خدا به جهان وجود داده در حالی که ساعت‌ساز به ساعت وجود نداده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۴)

۵۴- گزینه ۲

(عباس سیر شیبستری)

پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی‌بخش خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب دهی (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

۵۵- گزینه ۱

(قیروز نژادنیف - تبریز)

ریشه معرفتی این پندار، کج‌فهمی از توحید ربوبی به این معناست که موجودات و مخصوصاً انسان قدرت تدبیر ندارند. یعنی ما هیچ‌کاره‌ایم و خداوند همه‌کاره است. اگر قرار باشد بمیریم می‌میریم و حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است. (دین و زندگی ۳، درس‌های ۲ و ۵، ترکیبی)

۵۶- گزینه ۴

(محمدرضا بنی‌یاق)

از آن‌جا که غیر از خدا، کسی اختیار سود و زیان خود را ندارد. «لا یملکون لانفسهم نفعاً و لا ضرراً» پس نباید دیگران را ولی، رب و معبود خود دانست. (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۲)

۵۷- گزینه ۱

(فریدین سماقی)

این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چون نور بودن خداوند به این معناست که موجودات وجود و هستی خود را از خدا می‌گیرند (توحید در خالقیت) بنابراین مفهوم آیه «الله نور السماوات و الارض» با آیه «الله خالق کل شیء» ارتباط دارد. (دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، ترکیبی)

۵۸- گزینه ۲

(محمدرضا فرهنگیان)

امام علی (ع) پس از بیان افتخار خود که به پروردگار بودن خدای متعال اشاره دارد، از خدا می‌خواهد که وی را همان‌گونه که او دوست دارد قرار دهد، در حقیقت درخواست هدایت از خدای متعال دارد و به ربوبیت الهی اشاره دارد که هر دو عبارت قرآنی این گزینه به این مرتبه از توحید اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، ترکیبی)

۵۹- گزینه ۲

(محمدرضا بنی‌یاق)

«صمد» در لغت به معنای توپر و وجود بزرگ و کاملی است که همه موجودات برای رفع نیاز به سوی او روی می‌آورند.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۲)

۴۴- گزینه ۳ (مسبح‌فراه)

«أفاد» به معنای سود رسانید است در حالی که توضیح مقابل آن برای «استفاد» است.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه ۱: تجربه‌ها: مجموعه آنچه برای رسیدن به نتیجه‌ای در آزمایشگاه انجام می‌شود.
گزینه ۲: ناامیدی: آنچه انسان غالباً بعد از شکست به آن دچار می‌شود.
گزینه ۳: فایده‌رساند: چیزی را به کار گرفت و از آن در کارهایش استفاده کرد.
گزینه ۴: با پشتکار: کسی که در کارش بسیار کوشا و فعال است.

(واژگان)

۴۵- گزینه ۱ (محمدرضا بنی‌یاق - قناتات)

جمع «جرم»: أجرام است و «جرائم» مفردش: جرمه
نکات مهم درسی:

لا ی نفی جنس + اسم نکره به معنای «هیچ... نیست» است و اسلوب «ما ی نفی + حرف جرّ من + یک اسم نکره هم به معنای «هیچ ... نیست»

(واژگان)

۴۶- گزینه ۱ (مرتضی کاظم‌شیروری)

می‌خورد، ترجمه: زمانی که شخص، امید را از دست می‌دهد و بر گذشته حسرت ماضی می‌گوید: / توجه داشته باشید که برای حسرت از گذشته از «لیت + استفاده می‌شود. ترجمه گزینه ۱: کاش تنبلی نمی‌کردم و همانند دوستانم تلاش می‌کردم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

می‌کند، کاش آن را بتوانم. گزینه ۲: قطعاً انسان با تلاش زیاد هدفی را محقق گزینه ۳: من هیچگاه به آینده امید نداشتیم، چه بسا خیلی‌ها همانند من باشند.
گزینه ۴: گویی زندگی‌ام شبی تاریک است، ولی باید تلاش کنم.

(انواع هملاط)

۴۷- گزینه ۳ (علی مفسن‌زاده)

در گزینه ۳ حال وجود ندارد، توجه داشته باشید که واژه «ضاحکاً» نقش صفت را ترجمه گزینه ۳ «مضحک»، در کلاس با سطح ابتدایی آموزش خندانی را تأدیپ کرد.

حال در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ساجدین (در این گزینه صاحب حال «المُصلّین» می‌باشد)
گزینه ۴: انت خیر الرّاحمین (جمله حالیه)

(حال)

۴۸- گزینه ۲ (مرتضی کاظم‌شیروری)

اگر کارگر، سخت کار کند قطعاً در کارش پیشرفت زیادی محقق خواهد کرد. «مجدّاً» حال است برای «العامل» نکته: حال، حالت یک اسم معرفه را هنگام وقوع فعل نشان می‌دهد. سایر گزینه‌ها: «مجدّاً» در گزینه ۱ «خبر فعل ناقص «أصبح»، در گزینه ۲ «صفت و در گزینه ۴ «خبر برای «هو» است.

(حال)

۴۹- گزینه ۴ (محمدرضا بنی‌یاق - قناتات)

«مُشتاق» اسم فاعل از فعل (اشتیاق) باب إفتعال بوده و دارای دو حرف زائد است.

(حال)

۵۰- گزینه ۲ (کاظم غلامی)

صورت سؤال عبارتی را می‌خواهد که در آن کلمه‌ای که با خود مفهوم «شک و گمان» را دارد، به کار نرفته باشد. در گزینه ۲ «چنین کلمه‌ای وجود ندارد و «کأن» برای بیان «تشبیه به کار رفته است: «کوه‌ها مانند ستون‌هایی که آسمان را ثابت نگاه داشته‌اند یا مانند راه‌هایی هستند که ما را به آن می‌رسانند».

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاید بشر روزی بتواند زمان زلزله را قبل از رخ دادن آن بفهمد. — «قد» در کنار «مضارع» می‌تواند مفهوم تردید را برساند.

گزینه ۳: «شاید برخی از دانش‌هایی که در مدرسه یاد می‌گیریم‌شان اصلاً فائده‌ای نداشته باشند. — «لعل» می‌تواند مفهوم «شک و گمان» را برساند.

گزینه ۴: «شاید خشنودی پدر و مادرم در دوری من از ورزش باشد. — «كأن» می‌تواند شک و گمان را بیان کند.

(انواع هملاط)

۶۰- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

قرآن کریم در آیه «رایت من اتخذ الله هواء افانت تکون علیه وکیلاً: آیا دیدی آن کس را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت آیا تو می‌توانی ضامن او باشی او به دفاع از او برمی‌خیزی؟» با استفهام انکاری غیرقابل دفاع بودن کسی را که هوای نفس خود را معبود خویش قرار داده است، بیان می‌کند.

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ زیرا از یکسو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی را پیش روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر، قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدیدی می‌کشانند.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۲۳ و ۳۲۴)

۶۱- گزینه ۱»

(مبیر فرهنگیان)

براساس آیه شریفه: «و من الناس من یعبد الله علی حرف فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابه فتنه انقلب علی وجهه خسر الدنيا و الاخرة ذلک هو الخسران المبین: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد؛ دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود او در دنیا و آخرت (هر دو) زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» زیان‌کاری دنیا و آخرت: «من یعبد الله علی حرف» است، تصمیم او در صورت مواجهه با بلایا «انقلب علی وجهه» می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۲۴)

۶۲- گزینه ۳»

(مهمد رضایی‌بقا)

موارد (الف، ج) بدرستی آمده‌اند.

درستی مورد (الف): اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل یتار و تعاون و خیررسانی نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود.

درستی مورد (ج): هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، (توحید اجتماعی) زمینه برای رشد انسان‌ها و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. (توحید فردی)

مورد (ب) بیانگر توحید فردی و مورد (د) بیانگر شرک فردی

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۵ و ۳۳۶)

۶۳- گزینه ۲»

(مهمد رضایی‌بقا)

انجام عمل به همان صورتی که خداوند خواسته است = حسن فعلی

انجام عمل به قصد کسب رضای الهی = حسن فاعلی = نیت الهی = اخلاص

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۴۵)

۶۴- گزینه ۱»

(فیروز نژادبف-تبریز)

عهد ازلی خداوند با انسان‌ها این است که بندگی شیطان را نکنند و فقط او را بپرستند. این آیه اشاره به توحید ربوبی ندارد. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۳)

۶۵- گزینه ۴»

(امین اسریان‌پور)

«برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه»

مفهوم آیه شریفه «و لقد راودته عن نفسه فاستعصم» که ناظر بر عفاف و پاکدامنی حضرت یوسف (ع) و نفوذناپذیری او در برابر وسوسه‌های شیطان است، مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۶۶- گزینه ۲»

(عباس سیربشتری)

راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او: نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند و محبت او را در قلب تقویت می‌سازد.

دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات: «... حضرت علی (ع) می‌فرماید: خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.»

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۷)

۶۷- گزینه ۲»

(مفسر بیاتی)

خداوند در قرآن کریم حضرت لقمان را به داشتن حکمت توصیف کرده است. در سنت ابتلاء هرگاه که انسان در مرحله‌ای از ابتلاء و امتحان الهی موفق شود، به مرحله برتری راه خواهد یافت.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۳ و ۴، ترکیب)

۶۸- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به قضای الهی وابسته هستند؛ یعنی اجرا و پیاده کردن به اراده خدا است. دقت شود که مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، وابسته به تقدیر الهی هستند؛ یعنی نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خداست و از علم خداست.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

۶۹- گزینه ۲»

(امین اسریان‌پور)

آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم...» ناظر بر مسئولیت‌پذیری در برابر اعمال ناشی از وجود اختیار در انسان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۷۰- گزینه ۳»

(عباس سیربشتری)

یکی از شواهد اختیار، تفکر و تصمیم است، هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها، ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم.

در آیه شریفه «قد جاتکم بصائر من ربکم فمن ابصر فلنفسه و من عمی فلعیها...» پس هرکس که بینا گشت، به سود خود اوست و هرکس کوردل گردد به زیان خود اوست...»

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۷)

۷۱- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در آیه شریفه «والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم ان کیدی متین: و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد در آن راهی که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهم همانا تدبیر من استوار است.» این آیه مؤید این سنت است که مهلت‌ها به‌صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک شوند، سنت املاء و استدرج از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۹)

۷۲- گزینه ۴»

(مهمد آقام‌صالح)

مطابق با آیه شریفه «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه» مواد امتحانی خداوند، امور خیر و شر اطراف ماست: «بالشر و الخیر»

خداوند در آیه دیگر می‌فرماید: «احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا و هم لا یفتنون: آیا مردم گمان کردند رها می‌شوند همین که بگویند ایمان آوردیم و آزمایش نمی‌شوند؟»، بر این اساس این نگرش که «اگر بگوییم ایمان آوردیم مانع از امتحان الهی است: «و هم لا یفتنون» باید اصلاح شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۷۳- گزینه ۳»

(امین اسریان‌پور)

عبارت شریفه: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را خواهند...» بیانگر مفهوم سنت امداد عام الهی است که با عبارت «کلا نمد هؤلاء...» ارتباط معنایی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۲)

۷۴- گزینه ۲»

(فرزین سماقی)

قوانین حاکم بر جهان خلقت، تجلی تقدیر الهی و زمینه‌ساز به کارگیری اراده و اختیار انسان است. سنت امتحان یا ابتلاء یکی از عام‌ترین سنت‌های الهی است و هر انسانی در هر موقعیتی باشد، مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۶۶)

۷۵- گزینه ۳»

(عباس سیربستری)

سنت ابتلاء یکی از عام‌ترین و فراگیرترین قوانین خداوند است که ثابت و همیشگی است و شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و آیات شریفه «کل نفس ذائقة الموت...» و «حسب الناس ان یترکوا...» بیانگر سنت امتحان و ابتلاء هستند. (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۰)

زبان انگلیسی (۳)

۷۶- گزینه ۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «آنچه شما در انتهای دوره آموزشی قادر به انجام آن خواهید بود به مدت زمانی بستگی دارد که صرف انجام تکالیفات می‌کنید، این‌طور نیست؟»

نکته مهم درسی:

دقت کنید که کل عبارت قبل از “depends” نقش فاعل جمله را بازی می‌کند که ضمیر جایگزین آن تنها می‌تواند “it” باشد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). در نتیجه، جمله را به صورت زیر می‌توان بازنویسی کرد:

It depends on how much time you spend on doing your assignments.

مشخصاً “tag” مناسب برای چنین جمله‌ای “doesn’t it” می‌باشد (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

۷۷- گزینه ۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم مرد جوانی که پیراهن آبی پوشیده و دارد از موزه بازدید می‌کند، گردشگری از آلمان است.»

نکته مهم درسی:

دقت کنید که مرجع ضمیر موصولی مورد نظر “the young man” است، پس باید از ضمیر موصولی مرتبط با انسان استفاده شود، در حالی که “which” برای غیرانسان کاربرد دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). از طرفی، با توجه به فعل “visiting” بعد از جای خالی، باید از فعل “to be” استفاده کنیم تا فعل طبق ساختار زمان حال استمراری باشد (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

۷۸- گزینه ۲»

(عقیل ممبری‌روشن)

ترجمه جمله: «اگرچه هیچ درمانی برای ایدز پیدا نشده است، اما پزشکان می‌توانند به بیمارانی که به‌شدت مریض هستند کمک کنند تا درد کمتری را تجربه کنند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای جمله و این که “cure” نقش مفعولی دارد، پی می‌بریم که ساختار جمله مجهول است (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). از طرفی، فعل “found” گذشته “find” به کلمه “cure” برمی‌گردد که مفرد است (رد گزینه «۳»).

(کرامر)

۷۹- گزینه ۱»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «برای دوستم پیام گذاشتم و از او خواستم هر چه زودتر با من تماس بگیرد، اما او با من تماس نگرفت.»

نکته مهم درسی:

با توجه به وجود “my call” به‌عنوان مفعول جمله بعد از جای خالی، نمی‌توان از ساختار مجهول استفاده کرد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از سوی دیگر، مرجع ضمیر موصولی در جای خالی “my friend” است که نیازمند ضمیر موصولی “who” می‌باشد (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

۸۰- گزینه ۴»

(عقیل ممبری‌روشن)

ترجمه جمله: «نتایج یک مطالعه در سال ۲۰۱۳ این ایده را تأیید می‌کند که دوست داشتن بدون قید و شرط کودکان، سلامت و تندرستی مادام‌العمر آن‌ها را بهبود می‌بخشد.»

(۱) مکرراً

(۲) به‌شکل غیراخلاقی

(واژگان)

(۳) به‌طرز غیرضروری، بی‌خودی

(۴) بدون قید و شرط

۸۱- گزینه ۲»

(ساسان عزیزی‌نژاد)

ترجمه جمله: «تمی‌دانم اگر در طول بیماری‌ام مری نبود، چه می‌کردم - او یک تکه جواهر به تمام معنا است.»

(۱) نماد، نشانه

(۲) گنج، جواهر

(واژگان)

(۳) الهام، منبع الهام

(۴) مثال، نمونه

۸۲- گزینه ۴»

(حسن روحی)

ترجمه جمله: «از آن جایی که برخی از دانش‌آموزان هنگام ارسال پیامک، تمایل به خلاصه‌نویسی دارند، بازگشت به عادت کامل نوشتن جملات برای آن‌ها دشوارتر است.»

(۱) معرفی کردن، آشنا کردن

(۲) گسترش دادن

(واژگان)

(۳) ارتباط برقرار کردن، منتقل کردن (پیام)

(۴) به اختصار نوشتن

۸۳- گزینه ۱»

(حسن روحی)

ترجمه جمله: «راستش را بخواهی، من در این مورد با مادرم موافق نیستم، اما به‌خاطر پابندی به اصول اخلاقی‌اش، به او احترام می‌گذارم.»

(۱) اصل، آدر جمع اصول اخلاقی

(۲) دستورالعمل، رهنمود

(واژگان)

(۳) پیشنهاد، توصیه

(۴) جمع‌آوری، مجموعه

۸۴- گزینه ۳»

(ساسان عزیزی‌نژاد)

ترجمه جمله: «دیروز افسر پلیس به من آدرس بیمارستان را داد، اما به‌قدری پیچیده بود که گم شدم.»

(۱) هدفمند، مصمم

(۲) قابل فهم

(واژگان)

(۳) پیچیده، سخت

(۴) نظام‌مند، اصولی

۸۵- گزینه ۲»

(سپهر پرومترپور)

ترجمه جمله: «در ابتدا سلیم به قابلیت‌هایش ایمان نداشت و فکر می‌کرد یک فرد معمولی است که با بقیه هیچ تفاوتی ندارد.»

(۱) متمایز، برجسته

(۲) معمولی، عادی

(واژگان)

(۳) صلح‌آمیز

(۴) متعدد

۸۶- گزینه ۲»

(مهم‌ر طاهری)

ترجمه جمله: «به‌منظور کمک به سالمندان برای داشتن زندگی اجتماعی بهتر و جلوگیری از انزوا و تنهایی آن‌ها، ما گردهمایی‌هایی را ترتیب می‌دهیم تا آن‌ها را دور هم جمع کنیم.»

(۱) پاسخ دادن

(۲) برنامه ریختن، ترتیب دادن

(واژگان)

(۳) تلقی کردن

(۴) احترام گذاشتن

۸۷- گزینه ۴»

(مهم‌ر طاهری)

ترجمه جمله: «از آن جایی که کافئین می‌تواند باعث کم‌آبی بدن و سایر مشکلات مربوط به سلامت شود، اکثر پزشکان اتفاق نظر دارند که مصرف غذاها و نوشیدنی‌های حاوی کافئین باید محدود شود.»

(۱) در نظر گرفتن، به حساب آوردن

(۲) تأیید کردن

(۳) ترکیب کردن

(واژگان)

(۴) حاوی چیزی بودن، دربرداشتن

ترجمه متن کلوزتست:

مردی به نام کریستوفر شولز، مخترع ماشین تحریر، در دهه شصت قرن نوزدهم، ایده یک صفحه‌کلید به ذهنش رسید. شولز ابتدا حروف را به ترتیب حروف الفبا روی ماشین تحریر خود قرار داد. اما دریافت که مشکلی وجود دارد. حروف روی میله ماشین تحریر بودند - که کلید نیز نامیده می‌شوند - و برخی از این کلیدها به یکدیگر برخورد می‌کردند. این زمانی اتفاق افتاد که حروفی که اغلب در کلمات با هم می‌آیند، مانند “q” و “u”، روی صفحه‌کلید نزدیک یکدیگر بودند. شولز سعی کرد راهی برای جلوگیری از برخورد کلیدها با یکدیگر پیدا کند. وی فهرستی از حروفی که در زبان انگلیسی معمولاً با هم استفاده می‌شوند، مانند “s” و “i”، یا “q” و “u” تهیه کرد. سپس این حروف را طوری تنظیم کرد که در دو طرف متقابل صفحه‌کلید قرار بگیرند. این صفحه‌کلید به نام “QWERTY” معروف شد. افراد دیگر قالب‌های صفحه‌کلید جایگزین را ارائه کرده‌اند، اما تاکنون هیچ کدام محبوبیت زیادی کسب نکرده‌اند. به نظر نمی‌رسد که این صفحه‌کلید به‌زودی با یک صفحه‌کلید سریع‌تر و کارآمدتر جایگزین شود.

۸۸- گزینه ۲»

(حسن روحی)

- (۱) موضوع، مسئله
(۲) نظم، ترتیب
(۳) مدخل، ورودی [فرهنگ لغت] (۴) مبدأ، منشأ
(کلوز تست)

۸۹- گزینه ۱»

(حسن روحی)

نکته مهم درسی:

با توجه به این که "letters" (حروف) غیرانسان است، می‌توانیم بعد از آن هم ضمیر موصولی "which" و هم "that" را استفاده کنیم. اما بعد از ضمیر موصولی فاعلی، دیگر حق استفاده از ضمیر فاعلی (در این جا "they") برای اشاره مجدد به موصوف (letters) را نداریم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). قید تکرار "often" قبل از فعل اصلی می‌آید و فعل جمله بایستی با مرجع ضمیر (letters) مطابقت داشته باشد (رد گزینه ۳).
(کلوز تست)

۹۰- گزینه ۱»

(حسن روحی)

- (۱) پیدا کردن، دریافتن
(۲) نشانه چیزی بودن
(۳) پیدا کردن معنی لغت (در فرهنگ لغت)
(۴) ناگهان تصمیم به انجام کاری گرفتن

۹۱- گزینه ۴»

(حسن روحی)

- (۱) به‌طور مؤثر
(۲) به‌طور ناگهانی
(۳) تصادفاً، اتفاقی
(۴) معمولاً، عموماً
(کلوز تست)

۹۲- گزینه ۳»

(حسن روحی)

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی جمله و قید زمان "soon"، نیاز به زمان آینده داریم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). از طرفی، "it" که اشاره به صفحه کلید دارد، مفعول جمله است و به جای این که بعد از فعل بیاید، به عنوان مبتدا و قبل از فعل آمده است؛ بنابراین، باید از آینده مجهول استفاده کنیم (رد گزینه ۱).
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

تایستان گذشته، بیش از ۱۲۰۰۰ هوادر در ورزشگاه ومبلی لندن حضور داشتند و فریاد می‌زدند و تشویق می‌کردند. هزاران نفر دیگر به‌صورت آنلاین بازی را تماشا می‌کردند. اما این مسابقه فوتبال، بسکتبال یا تنیس نبود. این آرخداده ورزش‌های الکترونیکی یا بازی‌های رایانه‌ای رقابتی بود. میلیون‌ها نفر در بریتانیا برای سرگرمی، بازی می‌کنند. برخی از آن‌ها به گیم‌های حرفه‌ای تبدیل شده‌اند و به‌عنوان شغل تمام وقت خود، بازی می‌کنند. با این حال، گیم حرفه‌ای بودن آسان نیست. آن‌ها ده ساعت یا بیشتر در روز، پنج یا شش روز در هفته تمرین می‌کنند. آن‌ها تمرین‌هایی مانند تایپ کردن چیزی و تلاش برای تایپ سریع‌تر و سریع‌تر آن انجام می‌دهند. آن‌ها همچنین ویدیوهای بازیکنان دیگر را مورد بررسی قرار می‌دهند و برای شکست دادن آن‌ها برنامه‌ریزی می‌کنند. اما آیا ورزش‌های الکترونیکی واقعاً [نوعی] ورزش هستند؟ آیا بازیکنان ورزش‌های الکترونیکی، ورزشکار محسوب می‌شوند؟ برخی می‌گویند نه. بازیکنان ورزش‌های الکترونیکی نیازی به دویدن، پریدن، پرتاب کردن یا انجام کارهای جسمی قابل توجه ندارند. در حال حاضر، دولت بریتانیا ورزش‌های الکترونیکی را به‌عنوان نوعی بازی طبقه‌بندی می‌کند، نه به‌عنوان ورزش. اما برخی دیگر می‌گویند بله: ورزش‌های الکترونیکی، ورزش هستند. بازیکنان [ورزش‌های الکترونیکی] به برخی مهارت‌های جسمانی، به‌ویژه هماهنگی دست و چشم، سرعت عمل، دقت و زمان‌بندی نیاز دارند. اگر داتر، اسنوکر و تیراندازی جزو ورزش‌ها طبقه‌بندی می‌شوند، پس ورزش‌های الکترونیکی نیز باید این گونه باشند. در واقع، دولت‌های چین و کره جنوبی ورزش‌های الکترونیکی را جزو ورزش‌ها طبقه‌بندی می‌کنند و از سال ۲۰۲۲ به‌عنوان یک ورزش مدال‌آور رسمی در بازی‌های آسیایی خواهند بود. برای بسیاری از طرفداران و بازیکنان ورزش‌های الکترونیکی، مهم‌ترین چیز این است که محبوبیت و اهمیت ورزش‌های الکترونیکی در حال افزایش است. اگر ورزش‌های الکترونیکی در حال حاضر به اندازه ورزش اهمیت ندارند، قطعاً در آینده نزدیک خواهند داشت.

۹۳- گزینه ۴»

(مهم درک مطلب)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»
«ورزش‌های الکترونیکی (پاراگراف ۱)»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه ۳»

(مهم درک مطلب)

ترجمه جمله: «از پاراگراف ۲» می‌توان چنین استنباط کرد که آن کسانی که می‌گویند ورزش‌های الکترونیکی [نوعی] ورزش هستند [چنین] استدلال می‌کنند که...
«چون ورزش‌های الکترونیکی به همان مهارت‌هایی نیاز دارند که ورزش‌هایی مانند داتر و تیراندازی به آن نیازمندند، آن‌ها نیز باید [نوعی] ورزش محسوب شوند.»
(درک مطلب)

۹۵- گزینه ۱»

(مهم درک مطلب)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر به بهترین نحو، نگرش نویسنده را نسبت به آینده ورزش‌های الکترونیکی توصیف می‌کند؟»
«Hopeful» (امیدوار)»
(درک مطلب)

۹۶- گزینه ۴»

(مهم درک مطلب)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "prominent" در پاراگراف ۳» از نظر معنایی به... نزدیک‌ترین است.
«important» (مهم)»
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

قطعا امروزه یکی از حیاتی‌ترین شاخه‌های اقیانوس‌شناسی به‌عنوان اقیانوس‌شناسی بیولوژیکی شناخته می‌شود. این شاخه، مطالعه گیاهان و جانوران اقیانوس و تعامل آن‌ها با محیط دریایی است. اما اقیانوس‌شناسی فقط در مورد مطالعه و تحقیق نیست. اقیانوس‌شناسی همچنین در مورد استفاده از این اطلاعات برای کمک به رهبران در انتخاب‌های هوشمندانه در مورد سیاست‌هایی است که بر سلامت اقیانوس‌ها تأثیر می‌گذارد. درس‌های آموخته‌شده از طریق اقیانوس‌شناسی بر روش‌های استفاده انسان‌ها از دریا برای حمل و نقل، غذا، انرژی، آب و بسیاری موارد تأثیر می‌گذارد. البته اقیانوس‌شناسی چیزی فراتر از موجودات زنده در دریا را پوشش می‌دهد. شاخه‌ای از اقیانوس‌شناسی به نام اقیانوس‌شناسی زمین‌شناختی، بر شکل‌گیری بستر دریا و چگونگی تغییر آن در طول زمان تمرکز دارد. اقیانوس‌شناسان زمین‌شناختی شروع به استفاده از فناوری ویژه GPS برای نقشه‌برداری از بستر دریا و سایر ویژگی‌های زیر آب کرده‌اند. این تحقیق می‌تواند اطلاعات حیاتی مانند فعالیت لرزه‌ای را ارائه دهد. این اطلاعات می‌تواند منجر به پیش‌بینی دقیق‌تر زلزله و سونامی شود. علاوه بر اقیانوس‌شناسی بیولوژیکی و زمین‌شناسی، دو شاخه اصلی دیگر در علوم دریا وجود دارد. یکی اقیانوس‌شناسی فیزیکی، مطالعه روابط بین بستر دریا، خط ساحلی و جو است. مورد دیگر، اقیانوس‌شناسی شیمیایی است [که عبارتند از] مطالعه ترکیب شیمیایی آب دریا و چگونگی تأثیر پذیرفتن آن از آب و هوا، فعالیت‌های انسانی و عوامل دیگر.

۹۷- گزینه ۴»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «متن اساساً به کدامیک از سؤالات زیر می‌پردازد؟»
«شاخه‌های مختلف اقیانوس‌شناسی و موضوعات مشمول آن‌ها چیست؟»
(درک مطلب)

۹۸- گزینه ۳»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدامیک از موضوعات زیر در اقیانوس‌شناسی زمین‌شناختی مورد بررسی قرار می‌گیرد؟»
«شکل‌گیری بستر دریا و نحوه تأثیرپذیری آن از زمان»
(درک مطلب)

۹۹- گزینه ۴»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «می‌توان از متن به‌طور منطقی استنباط کرد که...»
«فعالیت‌های لرزه‌ای می‌تواند به دانشمندان در پیش‌بینی سونامی و زلزله کمک کند.»
(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه ۱»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «عبارت زیرخطدار "the other" در پاراگراف ۳» به... اشاره دارد.
«یکی از شاخه‌های اصلی علوم دریایی»
(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۱۰۱- گزینه «۱»

(اسماعیل میرزایی)

تحلیل داده‌ها و ارائه نتایج در گام چهارم از چرخه آماری و پس از گردآوری و سازماندهی داده‌ها اتفاق می‌افتد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷)

۱۰۲- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

با بررسی هر مورد داریم:

الف) تحلیل داده‌ها

ب) تفسیر نتایج

ج) طرح و برنامه‌ریزی

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۴۴)

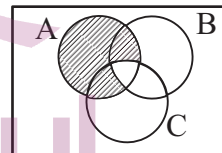
۱۰۳- گزینه «۴»

با بررسی گزینه‌ها داریم:

گزینه «۱» از A، اجتماع B و C حذف کرده‌ایم که درست است.

گزینه‌های «۲» و «۳» نیز قسمت هاشورخورده را نشان می‌دهند.

گزینه «۴» اگر از مجموعه A، اشتراک B و C را جدا کنیم مجموعه، به صورت زیر است که با شکل سؤال متفاوت است!

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۱۰۴- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

چون حرف S حتماً در این رمز ۴ حرفی وجود دارد، پس S را کنار می‌گذاریم و از بین ۵ حرف باقیمانده سه حرف دیگر رمز را انتخاب می‌کنیم.

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{2! \times 3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2} = \frac{20}{2} = 10$$

می‌دانیم حرف S و سه حرف انتخاب‌شده با هم ۴! جایگشت دارند، پس تعداد کل رمزها برابر است با:

$$\binom{5}{3} \times 4! = 10 \times 24 = 240$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۵- گزینه «۳»

(حامد نصیری)

چون صورت سؤال نگفته که ارقام تکراری نباشد پس تکرار مجاز است. متمم اینکه هم رقم زوج و هم رقم فرد داشته باشیم، یعنی همه زوج یا همه فرد باشند را حساب می‌کنیم و از کل اعداد سه رقمی که می‌توان با اعداد ۰ تا ۶ ساخت کم می‌کنیم. تعداد حالاتی را که همگی فرد و تعداد حالاتی را که همگی زوج هستند، محاسبه کرده و از تعداد کل حالات کم می‌کنیم.

$$\left. \begin{aligned} \text{کل اعداد} &= 6 \times 7 \times 7 = 294 \\ \text{همه فرد} &= 3 \times 4 \times 4 = 48 \\ \text{همه زوج} &= 2 \times 2 \times 2 = 8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 294 - 48 - 8 = 238$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۰۶- گزینه «۴»

(اسماعیل میرزایی)

ابتدا بین کتاب اقتصاد و ریاضی یک جایگاه قرار می‌دهیم که برای انتخاب کتاب این جایگاه ۸ حق انتخاب وجود دارد، در این بسته کتاب اقتصاد و ریاضی به ۲! جایگشت دارند و این بسته و ۷ کتاب دیگر به ۸! جایگشت دارند. بنابراین تعداد حالت‌های مورد نظر برابر است با:

$$8 \times 2! \times 8!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۰۷- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

تعداد کل حالات انتخاب ۴ نفر از این ۱۱ نفر برابر است با:

$$\binom{11}{4} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 330$$

حالات نامطلوب آن است که ۴ دانش‌آموز انتخاب شده همگی از رشته تجربی یا همگی از رشته انسانی باشند.

$$\text{حالات نامطلوب} = \binom{5}{4} + \binom{4}{4} = 5 + 1 = 6$$

$$330 - 6 = 324$$

تعداد حالات مطلوب برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۸- گزینه «۴»

(محمدابراهیم تونزندهانی)

ابتدا یک زوج از بین ۵ زوج انتخاب می‌کنیم که می‌شود $\binom{5}{1} = 5$ بعد از

میان ۴ زوج باقی‌مانده ۳ زوج را انتخاب می‌کنیم که به $\binom{4}{3} = 4$ حالت

امکان‌پذیر است و در انتها از هر کدام از ۳ زوج انتخاب‌شده، یک نفر را

گزینش می‌کنیم که $\binom{2}{1} \times \binom{2}{1} \times \binom{2}{1} = 8$ حالت دارد. لذا $5 \times 4 \times 8 = 160$

حالت داریم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۱»

(فامر نصیری)

وقتی قرار است اعداد زوج (۴،۲) در مکان‌های زوج باشند، بنابراین اعداد فرد (۵،۳،۱) باید در مکان‌های فرد باشند، بنابراین ۲! حالت برای مکان‌های زوج و ۳! حالت برای مکان‌های فرد داریم.

$$n(S) = 5! , n(A) = 2! \times 3!$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2! \times 3!}{5!} = \frac{12}{120} = \frac{1}{10} = 0.1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۱۰- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$n(S) = \binom{6}{2} = \frac{6 \times 5}{2 \times 1} = \frac{30}{2} = 15$$

$$n(A) = \binom{3}{2} = \frac{3 \times 2}{2 \times 1} = 3$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{15} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۱۱- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

دو پیشامد آلوده بودن هوا و آلوده نبودن هوا متمم یکدیگرند. پس مجموع آن‌ها یک است. اگر احتمال آلودگی هوای فردا $P(A)$ و احتمال آلوده نبودن هوای فردا را $P(A')$ در نظر بگیریم، داریم: $P(A) + P(A') = 1$. چون احتمال آلودگی $\frac{3}{4}$ کمتر از احتمال آلوده نشدن هواست؛ پس:

$$P(A') - P(A) = \frac{3}{4}$$

حالا این دو معادله را در دستگاه گذاشتیم و طرفین آن‌ها را از هم کم می‌کنیم:

$$\begin{cases} P(A) + P(A') = 1 \\ P(A') - P(A) = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$P(A) + P(A') - P(A') + P(A) = 1 - \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow 2P(A) = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۲- گزینه «۲»

(مهمربهری فقی)

هیچ دو مهره‌ای از مهره‌ها هم‌رنگ نباشند، یعنی ۱ مهره آبی و ۱ مهره قرمز و ۱ مهره سیاه

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{(12-3)!3!} = 220$$

$$= \binom{5}{1} = 5 : \text{مهره سیاه} = \binom{4}{1} = 4 : \text{مهره قرمز} = \binom{3}{1} = 3 : \text{مهره آبی}$$

$$n(A) = 3 \times 4 \times 5 = 60$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{60}{220} = \frac{3}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۳- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

از نمودار متوجه می‌شویم که:

$$\bar{x} = 12, \sigma = 14 - 12 = 2$$

$$x2 = 12 \times 2 = 24 \text{ میانگین اولیه} = \text{میانگین جدید}$$

$$x2 = 2 \times 2 = 4 \text{ انحراف معیار اولیه} = \text{انحراف معیار جدید}$$

$$\Rightarrow \text{جواب نهایی} : 4 + 24 = 28$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۱۱۴- گزینه «۳»

(امیر مهموردیان)

مجموع زوایای مربوط به همه تیم‌ها برابر 360° است. زاویه $\hat{A} = 180^\circ$ و $\hat{D} = 90^\circ$ و $\hat{C} = 30^\circ$ است. بنابراین:

$$\hat{B} = 360^\circ - (\hat{A} + \hat{D} + \hat{C}) = 60^\circ$$

از آنجا که زاویه مربوط به تیم B، 60° درجه است، بنابراین طرفداران تیم A سه برابر طرفداران تیم B است.

$$7x - 1 = 3(2x + 4) \Rightarrow 7x - 1 = 6x + 12 \Rightarrow x = 13$$

$$\Rightarrow 7x - 1 = 7 \times 13 - 1 = 90$$

طرفداران تیم D نصف طرفداران تیم A است. چون زاویه مربوط به تیم D، نصف تیم A است، بنابراین تیم D، ۴۵ طرفدار دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۱۱۵- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

جمله چهارم دنباله a_n برابر $\frac{3}{8}$ است، پس به جای n ها عدد ۴ و به جای a_n عدد $\frac{3}{8}$ را قرار می‌دهیم:

$$\frac{3}{8} = \frac{4k - 3}{4 + 6} \Rightarrow 8(4k - 3) = 30 \Rightarrow 32k - 24 = 30$$

$$\Rightarrow 32k = 54 \Rightarrow k = \frac{54}{32} = \frac{27}{16}$$

جمله شانزدهم برابر است با:

$$a_n = \frac{\frac{27}{16}n - 3}{n + 6} \xrightarrow{n=16} a_{16} = \frac{\frac{27}{16}(16) - 3}{16 + 6} = \frac{24}{22} = \frac{12}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فکری، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۶- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

با قرار دادن $n=19$ در رابطه داده شده، داریم:

$$a_{n+1} = \frac{2}{a_n} - 3n \xrightarrow{n=19} a_{20} = \frac{2}{a_{19}} - 3(19) \Rightarrow$$

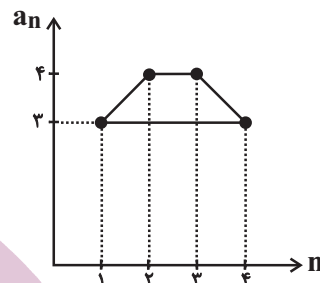
$$100 = \frac{2}{a_{19}} - 57 \Rightarrow \frac{2}{a_{19}} = 157 \Rightarrow a_{19} = \frac{2}{157}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۷- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

با توجه به دنباله a_n می‌توان نتیجه گرفت:

$$a_1 = 3, a_2 = 4$$

$$a_3 = 4, a_4 = 3$$

با وصل کردن این نقاط به هم، یک دوزنقه ایجاد می‌شود.

$$S = \frac{(1+3) \times 1}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۸- گزینه «۳»

(معمربراهیم توزنده‌بانی)

الگوی داده شده مربوط به یک الگوی مثلثی است که جمله عمومی آن به صورت

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2} \text{ می‌باشد که در آن } n, \text{ تعداد دایره‌ها در مرحله } n$$

ام است. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\frac{n(n+1)}{2} = 3240 \Rightarrow n(n+1) = 6480 = 80 \times 81 \Rightarrow n = 80$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۹- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزنده‌بانی)

داریم $a_1 = 1$ و $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ ؛ بنابراین می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} n=1 &\Rightarrow a_2 = a_1 + 2(1) + 1 = 1 + 2 + 1 = 4 = 2^2 \\ n=2 &\Rightarrow a_3 = a_2 + 2(2) + 1 = 4 + 4 + 1 = 9 = 3^2 \\ n=3 &\Rightarrow a_4 = a_3 + 2(3) + 1 = 9 + 6 + 1 = 16 = 4^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a_n = n^2$$

$$\Rightarrow a_{19} = 19^2 = 361$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۲۰- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

$$a_1 = 1 = 1^2, a_2 = 4 = 2^2, a_3 = 9 = 3^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2 \Rightarrow a_7 = 7^2 = 49$$

دنباله فیبوناتچی: ۱, ۱, ۲, ۳, ۵, ۸, ۱۳, ۲۱, ۳۴

↓
جمله هفتم

$$\Rightarrow 13 + 49 - 7 = 55$$

دنباله b_n به دنباله مثلثی معروف است که جمله عمومی آن به صورت

$$b_n = \frac{n(n+1)}{2} \text{ است؛ در نتیجه:}$$

$$\frac{n(n+1)}{2} = 55 \Rightarrow n(n+1) = 110 \Rightarrow n = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

اولین کسی که در ایران اقدام به تألیف نمایشنامه کرد، میرزا آقا تبریزی بود که چند نمایشنامه کوتاه تألیف کرد.

تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی، کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته ناظم الاسلام کرمانی است.

از میان مهم‌ترین آثار ترجمه شده در این دوره می‌توان از «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه نام برد که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.

از میان رمان‌نویسان می‌توان به این نویسندگان اشاره کرد: محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس و طغرا» و میرزا حسن‌خان بدیع با دو اثر «شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان».

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

دشمنی با استعمار و استبداد یکی از موضوعاتی بود که در نشر روزنامه‌ای بسیار مورد توجه قرار گرفت. بسیاری از نشرهای دوره بیداری به‌ویژه نشر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می‌پرداخت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۲۳- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

تضاد: بزرگ و حقیر / لف و نشر: لف‌ها: خون و مال، نشرها: مقامی بزرگ و بهایی حقیر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاقد تضاد / لف و نشر: لف‌ها: چشم و دهان، نشرها: مست و میگون

گزینه «۳»: تضاد: هست و نیست / فاقد لف و نشر

گزینه «۴»: فاقد تضاد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مجتبی خرماری)

تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج / پارادوکس (متناقض‌نما): از فنا، بقا یافتن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاقد تلمیح / پارادوکس: مرهم گذاشتن آب پیکان به زخم صید
گزینه «۲»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت عیسی (ع) / فاقد پارادوکس
گزینه «۴»: تلمیح: اشاره به داستان شیخ صنعان و دختر ترسا، اشاره به داستان یعقوب و یوسف / فاقد پارادوکس

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه «۳» شاعر با توجه به وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» یک بار در واژه جادو «از اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» استفاده کرده است. جادو: جاد (و هجای بعد این واژه (ی) را بلند تلفظ نموده است). همچنین در انتهای بیت همزه ابتدای واژه «انگشت» بنابر ضرورت وزنی در هنگام خوانش حذف می‌شود؛ بنابراین سه اختیار زبانی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بنابر وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»، مصوت کوتاه «و» در واژه «دو» بلند تلفظ می‌شود. (مستفعلن: ذُخِیفَ جامِ بر)
گزینه «۲»: بنابر ضرورت زبانی، در صورتی که مصوت بلند «ای» در ابتدا یا میان واژه، قبل از مصوت بلند «ا» بیاید، کوتاه محسوب می‌شود. (بیا: پ یا / سیاه: سی یاه)

گزینه «۴»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» = «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۲۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن بیت الف و د: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
وزن بیت ب: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
وزن بیت ج: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
وزن بیت ه: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۱۲۷- گزینه «۳»

(پوریا حسین‌پور)

وزن مصراع عبارت است از «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعولن» اما می‌بینید که در مقابل مصراع به جای «فعولن» از «فاعلاتن» استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

تنها باید هنگام خواندن ابیات به قاعده حذف همزه توجه کرد.

بیت نخست: مگر آنگاه - مَگَ+رَ+ان+گاه/ خبر از: خَ+ و بَ+رَزَ.

بیت دوم: حذف همزه ندارد.

بیت سوم: چو سیل اندر آمد: چَ+ سیب+لَن+ د+ را+ مَد+ / فتاد از: ف+ تا+ دَزَ.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۶)

۱۲۹- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: گرفتاری در دام عشق، آزادی و نجات دانسته شده است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: بیان بی‌تعلقی و وارستگی شاعر

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۳)

۱۳۰- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

موضوعات ابیات مرتبط:

الف حقوق زنان

ج آزادی و مخالفت با استبداد

د توجه به مردم

موارد «ب» و «ه» به ترتیب سروده سعدی و فردوسی‌اند و مضامین آن‌ها موارد اختصاصی مطرح در دوره بیداری نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه ۴۴)

علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا

۱۳۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مدح، ضعیف‌شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه سلطنتی به دست مردم بیفتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود، تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس و توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دوران جدید و رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی، از دیگر عواملی بود که غیر از موارد گزینه‌های «۲» تا «۴» در بیداری جامعه این دوره تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۱۳۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی علامه علی اکبر دهخدا با عنوان «چرند و پرند» در روزنامه صور اسرافیل منتشر می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۳۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

لف و نشر: زلف (لف ۱)، صبح (لف ۲) کفر (نشر ۱)، ایمان (نشر ۲) تشبیه: (کفر ← حجاب) / تضاد: (کفر و ایمان)

گزینه «۱»: تضاد (وصل و هجران - غم و شادی) / لف و نشر (وصل و هجران (لف ۱ - لف ۲) / غم و شادی (نشر ۲ - نشر ۱) / بیت تشبیه ندارد.

گزینه «۳»: تضاد (دشمن و دوست - گل و خار) / لف و نشر (دشمن و دوست (لف ۱ - لف ۲) / گل و خار (نشر ۲ - نشر ۱) / بیت تشبیه ندارد.

گزینه «۴»: لف و نشر (قد و رخ و چشم (لف ۱ - لف ۲) / سرو و گل و بادام (نشر ۲ - نشر ۳) / تشبیه پنهان قد به سرو و رخ به لاله و چشم به بادام / بیت تضاد ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۳۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

بیت «پ»: تناقض: آشکار بودن نهان

بیت «ث»: استعاره: رو کردن ناامیدی به سوی محراب نیاز استعاره و تشخیص است.

بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت ابراهیم (ع)

بیت «الف»: تضاد: رفت - نرفت

بیت «ت»: لف و نشر (مرتب): لف ۱: غمزه روز - لف ۲: طره شب/ نشر ۱: روی - نشر ۲: موی

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریج، ترکیبی)

۱۳۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت الف) بیت تلمیح ندارد./ تشبیه: هم چو نوروزی

بیت د) بیت تضاد ندارد./ مصراع دوم تضمین است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریج، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

گزینه «۲»: مفعّلن فاعلاتن مفعّلن فاع

گزینه «۳»: مستفعل فاعلاتن مستفعل (مفعول مفاعیلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۱۳۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

چش	م	دل	با	ز	کن	ک
-	U	-	-	U	-	U
-	U	-	-	U	-	U
ءان	چ	نا	دیه	د	نیه	ست

جان	بی	نی
-	-	-
-	-	-
ءان	بی	نی

وزن بیت: «فاعلاتن مفاعیلن فعّلن»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «فاعلاتن فاعلاتن فاعّلن»

گزینه «۳»: «مفاعیلن مفاعیلن فاعّلن»

گزینه «۴»: «فاعلاتن فاعلاتن فعّلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۳۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

وزن بیت «فاعلاتن مفاعیلن فعّلن» است که اختیار زبانی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تغییر کمیت مصوّت در هجای سوم مصراع اول از کوتاه به بلند.

گزینه «۲»: وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعّلن» است که در مصراع اول هجای «تو» بلند تلفّظ شده است.

گزینه «۴»: وزن بیت «فعولن فعولن فعولن فعولن» است که در مصراع اول دو هجای آخر «پنهانی» تغییر کمیت داده‌اند؛ چنان‌که مصوّت بلند «ی» کوتاه می‌شود و کسره اضافه در «ی» بلند می‌شود و کسره آخر «ناظر» هم بلند تلفّظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۶)

۱۴۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بیان رنج و محرومیت مردم و طبقه کارگر و کشاورز و ... است، اما در بیت گزینه «۴» به موضوع «تربیت» به عنوان یکی از موضوعات ادبیات عصر بیداری اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۴)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۴۱- گزینه «۲» (سیر مفعمرعلی مرتضوی) «فی یوم صیفی»: در روزی باریدن کتابی بر زمین‌های کشاورزان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «و هم کانوا یشکون»: جمله

الله: «حالی» در حالی که آنان شکایت می‌کردند (رد سایر گزینه‌ها) / «إلی» به خدا / «من قلة المطر»: از کمی باران

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۳» (ابراهیم امیری - پوشور) «لا عظم»: (لا نفی جنس) هیچ استخوانی نیست (رد گزینه ۱) / «فی ألسنتنا»: در زبان‌هایمان (رد «نستطیع»: می‌توانیم) (رد گزینه ۲) / «أن یزککتن»: کلفی بشکایت‌ها / قلب‌هایی / «لا تکسرها الفؤوس»: تیرها آن‌ها را نمی‌شکنند (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۳» (سیر مفعمرعلی مرتضوی)

«این حادثه‌ای نبود؟» «معادلی در عبارت عربی ندارد.

ترجمه صحیح عبارت: پدر مُرد اما این حادثه اراده فرزند را سست نکرد!

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۱» (مهری نیک‌نار) «قوی ترین مردم»: أقوى الناس (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «کسی است که»: من / «دشمنش»: عدوه / «مقتدرانه»: (حال) مقتدراً (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ببخشد»: عفا

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳» (سیر مفعمرعلی مرتضوی)

بالضمة «نادرست است. «الفائز» صفت برای «فریق» است، چون «مرفوع» «فریق» مفعول و منصوب است، پس «الفائز» هم به تبعیت از آن، منصوب است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۲» (سیر مفعمرعلی مرتضوی) «اسم تفضیل» نادرست است.

«السوء» (بدی) اسم تفضیل نیست.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۱۴۷- گزینه ۴»

(مهمربضا سوری)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «قطعاً انسان عاقل نصیحت‌های دیگران را می‌پذیرد ولی کسی که مغرور است از قبولشان خودداری می‌کند!» با توجه به ترجمه، به ترتیب باید از «این» و «لکن» استفاده شود.

(انواع جملات)

۱۴۸- گزینه ۴»

(پدروز ویان)

در گزینه ۴، «این» مناسب است، زیرا بعد از فعل «قال» / «يقول»، حرف مشبّه «إن» به کار می‌رود، زیرا در واقع در ابتدای جمله استفاده می‌شود.

(انواع جملات)

۱۴۹- گزینه ۳»

(سید مهمربعلی مرتضوی)

ترجمه گزینه ۳: «جوان فقط با امید به آرزوهایش می‌رسد نه با غرور!» در این گزینه «لا» به صورت «نه» ترجمه شده است و بر سر اسم نکره هم وارد نشده است، پس از نوع نفی جنس نیست؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها لای نفی جنس داریم که بر سر اسم نکره آمده است و به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود.

(انواع جملات)

۱۵۰- گزینه ۳»

(عمار تاج‌بفش)

«مبشراً» اسم فاعلی است که حال واقع شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «و هو محسن» حال است اما حال جمله محسوب می‌شود. به عبارت دیگر اسم فاعل «محسن» در این جمله، خبر است، نه حال.

گزینه ۲: «مشجعة» حال است که اسم مفعول می‌باشد.

گزینه ۴: در این گزینه حال نداریم؛ «مُصلِحاً» مفعول برای فعل «زُرت» است.

(حال)

عربی زبان قرآن (۳) - سؤال‌های آشنا»

۱۵۱- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«بعض الناس»: برخی (از) مردم، بعضی (از) مردم / «يَتَصَوَّرُونَ»: گمان می‌کنند، به تصور می‌آورند / «أن»: که / «انطوى»: به هم پیچیده شد (شده است) / «عالم أكبر»: جهانی بزرگ‌تر

(ترجمه)

۱۵۲- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«لا (نفی جنس)»: هیچ... نیست / «بركة»: برکتی / «فی رزق» (اسم نکره): در روزی‌ای که / «لا يذکر»: (فعل مجهول) یاد نشود / «عليه»: به خاطر آن / «الرزاق»: (اسم مبالغه): بسیار روزی‌دهنده / «الكریم»: سخاوتمند

(ترجمه)

۱۵۳- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«يُستخرج»: استخراج می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «زيت خاص»: روغنی خاص (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الحوت»: نهنگ / «يُستعمل»: به کار می‌رود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «صناعة»: ساختن / «مواد التجميل»: مواد آرایشی

(ترجمه)

۱۵۴- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: «و صيرها خضرة» یعنی «و آن‌ها را سرسبز گردانید» («أصبحت صارت» خضرة» یعنی «سرسبز شدند»)

گزینه ۲: «طريقاً إلى (اسم نکره)» یعنی «راهی (یک راه) به»، هم‌چنین «جهتاً» یعنی «آماده (مهیّا) کردند» که اشتباه ترجمه شده است.

گزینه ۳: «أنجم ورقية جميلة» ترکیب وصفی نکره است و ترجمه صحیح آن «ستاره‌های کاغذی زیبایی» می‌باشد. هم‌چنین «لحفلة ميلادی» یعنی «برای جشن تولدم». لفظ «به زیبایی» نیز اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۱۵۵- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عبارت گزینه ۲: «و از روزگار خود گلایه و شکایت می‌کنیم، درحالی که گناهی ندارد» به عبارت صورت سؤال (داروی تو در تو است و نگاه نمی‌کنی، و درد تو از تو است و احساس نمی‌کنی) نزدیک‌ترین است.

(مفهوم)

۱۵۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

دقت کنید «العالم» به معنی «دنیا» بر وزن «فاعل» نیست و اسم فاعل محسوب نمی‌شود. (آن را با اسم فاعل «العالم» به معنی «دانشمند» اشتباه نگیرید!)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «نقوداً» مفعول و منصوب است و «ورقية» صفت و به تبعیت از آن، منصوب است.

گزینه ۲: «أول» عددی ترتیبی است. در این جمله «الصين» مبتدا و «أول» خبر آن است. (چین، اولین کشوری است که ...)

گزینه ۴: «استخدمت» بر وزن «استفعل» فعل ماضی از باب استفعال است. هم‌چنین جمله وصفیه است و اسم نکره «دولة» را توصیف می‌کند.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۱۵۷- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«المُسافِرین» در گزینه ۴ نادرست است و باید «المُسافِرین» باشد؛ زیرا جمع مذکر سالم است و حرکت «ن» باید فتحه «ن» باشد. هم‌چنین «واقفین» نادرست است و باید «واقفین» باشد؛ زیرا «واقف» اسم فاعل است و بر وزن «فاعل» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۱۵۸- گزینه «۳»

صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشبیه» به کار رفته است. در گزینه «۳»، «کأن» از حروف مشبیه بالفعل است که معنای «مثل این که، مانند، گویی» می‌دهد و عموماً آرایه تشبیه ایجاد می‌نماید. ترجمه عبارت گزینه «۳»: «گویی قلب‌های همه دشمنانمان، قطعه‌هایی از آهن و مس است!»

(انواع جملات)

۱۵۹- گزینه «۱»

در گزینه «۲» (محکمه)، در گزینه «۳»: (و هو مُضَرَّ) و در گزینه «۴» (و هو يفهمها) حال است.

(حال)

۱۶۰- گزینه «۴»

صورت سؤال فعلی را می‌خواهد که بر ماضی استمراری دلالت داشته باشد. وقتی در جمله حالیه فعل مضارع داریم و قبل از آن فعل ماضی آمده است، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: فعل ماضی + فعل مضارع ← فعل ماضی + فعل «ماضی استمراری» در گزینه «۴»، فعل «تلعّب» در جمله حالیه مضارع است و قبل از آن نیز فعل «قَبِلْتُ» به صورت ماضی آمده است، بنابراین «تلعّب» دلالت بر ماضی استمراری دارد. (ترجمه عبارت: دخترم را بوسیدم در حالی که با هم کلاسی‌هایش در حیاط بازی می‌کرد!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تدافع» و «تسیر» هر دو فعل مضارع هستند.

گزینه «۲»: بعد از «کانت»، فعل مضارع نیامده است، پس فعل ماضی استمراری نداریم.

گزینه «۳»: «يقوم» و «يتوكل» هر دو فعل مضارع هستند.

(حال)

تاریخ (۳)

۱۶۱- گزینه «۴»

سبک نگارش در بسیاری از آثار تاریخ‌نگاری سنتی، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد. (تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

۱۶۲- گزینه «۲»

امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

۱۶۳- گزینه «۴»

تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. همچنین، مالیات‌های سنگینی که از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی گرفته می‌شد، نابسامانی‌های اقتصادی را تشدید کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

۱۶۴- گزینه «۱»

در قرن ۱۸ م. کشورهای اروپایی به‌ویژه انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند، ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود در این امپراتوری وسیع بودند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۶۵- گزینه «۴»

اعدام لویی شانزدهم و همسرش و بسیاری از مخالفان با گیوتین و همچنین افکار و شعارهای آزادی‌خواهانه انقلابیون موجب ترس و خشم دولت‌ها در کشورهای اروپایی شد. در نتیجه آن‌ها با فرانسه وارد جنگ شدند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۹)

۱۶۶- گزینه «۴»

اگرچه تدابیر قائم‌مقام موجب سر و سامان یافتن امور کشور شد، ایستادگی او در مقابل زیاده‌خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور، اسباب دسیسه‌گری مخالفانش را فراهم آورد و شاه را نسبت به این وزیر بزرگ بدبین کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۵)

۱۶۷- گزینه «۱»

از اواخر عهد فتحعلی‌شاه، دولت انگلیس درصدد برآمد که با جداکردن سرزمین‌های شرقی ایران، منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ خود در مرزهای هندوستان به وجود آورد. به همین منظور، در زمان محمدشاه و ناصرالدین‌شاه از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد و با اقدامات سیاسی و نظامی خود مانع سرکوب این شورش‌ها توسط سپاه ایران شد. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۴)

۱۶۸- گزینه «۴»

در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرقاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان ایران و عثمانی بروز کرد اما با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنة‌الروم اول و دوم میان آن‌ها بسته شد و به کشمکش‌ها پایان داد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۶)

۱۶۹- گزینه «۳»

به استثنای اربابان و زمین‌داران، جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که زمین نداشتند و در اراضی مالکان کار می‌کردند. برخی از گزارش‌ها نشان از آن دارد که روستاییان کم و بیش تحت ستم اربابان و مأموران مالیاتی بوده‌اند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(علیرضا رضایی)

(علیرضا رضایی)

(علیرضا رضایی)

(علیرضا رضایی)

(علیرضا رضایی)

(علیرضا رضایی)

۱۷۰- گزینه ۲»

(علیرضا رضایی)

در دوره ناصرالدین شاه، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۶)

۱۷۱- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

ضعف حکومت قاجار در زمان گسترش استعمارگری‌های اروپاییان و همچنین طمع‌ورزی و فساد مالی درباریان، زمینه سلطه بیگانگان بر مملکت را فراهم کرده بود. بارزترین نتیجه این وضعیت، امتیازهای متعددی بود که به خارجی‌ان داده می‌شد.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه ۶۱)

۱۷۲- گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

رهبری اعتراض مردم در ماجرای نوز بلژیکی را آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی به عهده داشت. در واقع این اولین جرقه نهضت مشروطه بود.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه ۶۶)

۱۷۳- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

پس از آنکه دولت جدید تشکیل شد و جمعی از مستبدان و مرتجعان به وزارت و حکمرانی و سایر مقام‌های دولتی رسیدند، آتش خشم مشروطه‌خواهان تبریز شعله‌ور و ناخرسندی آنان علنی شد.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه ۷۴)

۱۷۴- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)

روسیه با وجود اینکه از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپایی مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، در قرن ۱۹م قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان جنوبی خود سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۷۸)

۱۷۵- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

امپراتوری آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۲)

۱۷۶- گزینه ۳»

(پرواز میربلوکی)

در حالی که بار اصلی جنگ‌های متعدد روسیه در نقاط مختلف جهان بر دوش مردم کشور بود، ثروت حاصل از برنامه‌های استعماری تنها باعث عمیق‌تر شدن اختلاف طبقاتی در این کشور می‌شد. این شرایط موجب شکل‌گیری گروه‌های مخالف علیه تزارها شد تا جایی که حکومت روسیه مجبور شد در سال ۱۹۰۵ م تن به اصلاحات بدهد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۴)

۱۷۷- گزینه ۴»

(پرواز میربلوکی)

در جبهه غربی فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولت‌های متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند. جنگ در غرب آسیا (خاورمیانه) و برخی از مستعمرات نیز ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۴)

۱۷۸- گزینه ۱»

(پرواز میربلوکی)

جامعه ملل، پس از جنگ جهانی اول، با طراحی فاتحان جنگ، با عضویت چهل کشور در ژنو سوئیس تأسیس شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۷۹- گزینه ۱»

(پرواز میربلوکی)

جنگ جهانی اول و اشغال ایران، علاوه بر ویرانی اقتصادی و تلفات گسترده انسانی، موجب تزلزل و بی‌ثباتی دولت مرکزی، تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

۱۸۰- گزینه ۲»

(پرواز میربلوکی)

اعتراض شخصیت‌های ملی، سیاسی و مذهبی و گروه‌ها و احزاب گوناگون به قرارداد ۱۹۱۹ و مخالفت با آن، یکی از علل مهم سقوط دولت وثوق‌الدوله بود.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

جغرافیا (۳)

۱۸۱- گزینه ۳»

(محمدرضا مومیزی‌ها)

چهار هزار سال قبل، نخستین روستاها و شهرهای پرجمعیت و همچنین تمدن‌های اولیه در کنار رودهای دجله و فرات، نیل، کارون، سند و... پدید آمدند. در سکونت‌گزینی انسان‌ها در این مناطق، عواملی چون آب فراوان، آب و هوای ملایم و خاک حاصلخیز جلگه‌ها نقش مهمی داشته است.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۸۲- گزینه ۴»

(محمدرضا مومیزی‌ها)

در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند و روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری میان آن‌ها بیشتر است اما در شهرها تغییرات اجتماعی سریع‌تر و نوگرایی بیشتر است.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۶)

۱۸۳- گزینه ۲»

(محمدرضا مومیزی‌ها)

آستانه جمعیتی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند. به‌طور کلی مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۹ و ۱۲)

۱۸۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است. ژاپن یکی از کشورهای آسیایی است، بنابراین سرعت گسترش شهرنشینی در این کشور بیشتر از سایر کشورهای نام برده شده است.

(پغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۱۱)

۱۸۵- گزینه «۳»

(معمدرضا معموری‌ها)

در سال ۱۳۴۱ اصلاحات ارضی در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ (ارباب‌ها) و واگذاری زمین به دهقانان خرده‌پا انجام گرفت؛ اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد.

(پغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۸۶- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

در دوران معاصر، افزایش شهرنشینی و رشد و توسعه شهرها و کاهش روستانشینی و مهاجرت نیروی کار کشاورزی از روستاها به شهرها، مسائل و مشکلاتی را در سکونتگاه‌های شهری و روستایی به وجود آورده است.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۱)

۱۸۷- گزینه «۲»

(معمدرضا معموری‌ها)

مهاجران از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند تا شغلی بیابند و درآمد بیشتری کسب کنند. آن‌ها عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است؛ به همین سبب، مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند و درآمدشان تکافوی هزینه‌های مسکن، خوراک و پوشاک و زندگی را در یک شهر بزرگ نمی‌کند.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۳)

۱۸۸- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۱ و ۲۴)

۱۸۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی تشکیل شد.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۳۳)

۱۹۰- گزینه «۴»

(معمدرضا معموری‌ها)

ارکان شهر پایدار: اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی - محیط زیست
ارکان آمایش سرزمین: انسان - فعالیت - فضای جغرافیایی
توزیع متوازن جمعیت از جمله ویژگی‌های آمایش سرزمین می‌باشد.
کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۸، ۲۹ و ۳۶)

۱۹۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

مورد «الف» مربوط به بخش خروجی مورد «ب» مربوط به بخش پردازش و مورد «ج» مربوط به بخش ورودی سامانه اطلاعات جغرافیایی هستند.

(پغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۹۲- گزینه «۴»

(معمدرضا معموری‌ها)

از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۱۹۳- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

حمل‌ونقل ریلی برای طی مسافت‌های متوسط و نسبتاً دور مناسب است. از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۴۸ و ۵۵)

۱۹۴- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

معمولاً به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند قطار پرسرعت می‌گویند. ایران خط‌آهن سریع‌السیر ندارد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۱۹۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

از نتایج افزایش سفرها و تعداد خودروها، ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه در ایام تعطیلات در جاده‌هایی است که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۶)

۱۹۶- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های رو-رو حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست و بنادر قشم، شهید حقانی، چارک و خرمشهر پرتددترین بنادر ایران هستند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۹۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

حمل و نقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد، انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد. برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی نیز اغلب از این شیوه استفاده می‌شود.

حمل و نقل هوایی برای مسافت‌های طولانی مناسب است و نیاز به احداث مسیر ندارد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل و نقل، ترکیبی)

۱۹۸- گزینه «۲»

(فاطمه سفایی)

امروزه سامانه اطلاعات جغرافیایی در امور متعددی چون برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها و روستاها، کاربری زمین، آمایش سرزمین، مدیریت منابع طبیعی، مکان‌یابی شهرک‌ها و صنایع، کشاورزی، معادن، محیط زیست، مخاطرات محیطی، عمران، شبکه‌های حمل و نقل، نقشه‌برداری، امور نظامی و دفاعی، شبکه‌های بهداشت و درمان و کسب و کار و تجارت کاربرد دارد.

(پغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پغرافیایی، صفحه ۳۸)

۱۹۹- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

نقش گردشگری در این روستا می‌تواند تغییرات قابل ملاحظه‌ای در چهره، کالبد و عملکرد آن ایفا کند. این فعالیت می‌تواند اقتصاد روستا را فعال کند. لذا با توسعه خدمات گردشگری و فراغت در این روستا می‌توان مشکلات اقتصادی آن را برطرف کرد.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۱۷، ۳۱ و ۳۲)

۲۰۰- گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)

$$\text{متر مربع } ۳۰ = \frac{۴۵۰۰۰}{۱۵۰۰} = \text{سرانه کاربری شهر A}$$

$$\text{متر مربع } ۶۲ = \frac{۱۲۴۰۰۰}{۲۰۰۰} = \text{سرانه کاربری شهر B}$$

$$\text{متر مربع } ۳۲ = ۶۲ - ۳۰ = \text{تفاوت سرانه تجاری دو شهر}$$

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهرها و روستاها، صفحه ۲۹)

جامعه‌شناسی (۳)

۲۰۱- گزینه «۴»

(علیرضا هیدری)

از آنجا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم، مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک تک کنش‌هایمان را تولید کنیم. جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی با همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۴)

۲۰۲- گزینه «۱»

(علیرضا هیدری)

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۵)

۲۰۳- گزینه «۱»

(علیرضا هیدری)

وقتی رویکرد محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علوم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود (۱)؛ دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند (۲)، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند (۳) و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. (۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۰۴- گزینه «۴»

(علیرضا هیدری)

عبارت بیان شده در صورت سؤال، مربوط به دیدگاه سوم در مورد رابطه میان دانش علمی و دانش عمومی است و عبارات گزینه «۴» نیز به همین دیدگاه مربوط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت اول مربوط به دیدگاه اول و عبارت دوم مربوط به دیدگاه سوم است.

گزینه «۲»: عبارت اول مربوط به دیدگاه سوم و عبارت دوم مربوط به دیدگاه دوم است.

گزینه «۳»: عبارت اول مربوط به دیدگاه اول و عبارت دوم مربوط به دیدگاه دوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۸)

۲۰۵- گزینه «۳»

(آریتا بیرقی)

درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهد ← فواید علوم اجتماعی

اصل وجود ← قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

روان‌شناسی ← نمونه‌ای از علوم انسانی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ و ۱۵)

۲۰۰۶- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند. رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیدآمده در اثر کنش‌های انسان‌ها و انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها، از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۰۰۷- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوت ← پیامد ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان

کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی توسط دانشمندان علوم اجتماعی ← علت در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف
مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها است ← مفهوم پدیده‌های طبیعی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۰۰۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

در دیدگاه صحیح، علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند و نه روش‌های متفاوت. تصویر صفحه ۱۱ کتاب درسی این نکته را نشان می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

۲۰۰۹- گزینه «۱»

(الهام رضایی)

«عبارت اول»: ابزار شناختن نظم در بین جامعه‌شناسان: آشنایی‌زدایی/ عادت‌زدایی

«عبارت دوم»: نظام اجتماعی، یک ساختار اجتماعی پویاست.

«عبارت سوم»: پوزیتیویسم، به معنای وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۴، ۲۵ و ۲۸)

۲۱۰- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

بررسی عبارت‌های جدول:

«الف»: قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند، کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

«ب»: ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود که همان چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

«ج»: نظم اجتماعی، در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

۲۱۱- گزینه «۳»

(الهام رضایی)

روش جامعه‌شناسی تبیینی: حس و تجربه (نگاه از بیرون)

موضوع جامعه‌شناسی تبیینی: پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

هدف جامعه‌شناسی تبیینی: پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۷)

۲۱۲- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

قسمت اول گزینه «۴» درست است، اما در قسمت دوم باید گفته شود: «جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند؛ او را مغلوب جامعه ساخت».

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۶، ۲۸ و ۲۹)

۲۱۳- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.

لقب گرفتن شهر اوردوس به شهر ارواح، نشان‌گر معنای کنش انسان است که صرفاً با روش تجربی قابل تحلیل و بررسی نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۱۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

رکود اراده: تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. به علاوه این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

افول معانی: مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. اما این عوامل نمی‌توانند علت اعتیاد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای را نشان دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان ← پیامد نادیده گرفتن معنای کنش

خشت بنای جامعه ← مفهوم کنش اجتماعی

تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← علت حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۹ و ۴۰)

۲۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

جنگ‌های نامنظم ← مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان یک منطقه است.

مهم‌ترین ویژگی کنش ← آگاهی و معنا

معنای همراهی همدلانه ← نگاه کردن به مسائل کنشگران از نظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳، ۳۹ و ۴۰)

۲۱۷- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

نادیده گرفتن چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی ← هویت‌زدایی

نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها ← تفسیر

در دیدگاه وبر، مقدمه و پیش‌نیاز روش علمی (تجربی) است ← تفهم

روش‌هایی که در مقابل روش‌های کمی (مورد قبول جامعه‌شناسان تبیینی)

است ← روش‌های کیفی

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۸ تا ۵۰)

۲۱۸- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح عبارت نادرست:

لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۳، ۴۷ و ۴۹)

۲۱۹- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

از نظر وبر، جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داور علمی کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

۲۲۰- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

وقتی از معنای کنش می‌پرسیم، گاهی منظورمان قصد و هدف کنشگر از انجام دادن کنش است، مثلاً ممکن است هدف دانش‌آموزی از درس خواندن، کشف حقیقت و ... باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

با اینکه همه گزینه‌ها دلیل مغایرت وجود و ماهیت را بیان می‌کنند؛ ولی با توجه به سؤال فقط گزینه «۱» درست است.

توضیح اینکه ما از وجود برخی امور مانند سیاه‌چاله‌ها آگاهیم، ولی از چیستی آن‌ها خیلی اطلاع نداریم. اگر مفهوم وجود و ماهیت یکی بود پی‌بردن به وجود اشیاء به معنی پی‌بردن به ماهیت آن‌ها نیز بود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۲۲- گزینه «۲»

(کیمیا طهماسبی)

آنچه در تعریف یک ماهیت می‌آید، چیستی آن ماهیت را تشکیل می‌دهد و بیان‌کننده ذات و حقیقت آن است؛ از آنجایی که میان ماهیات و مفهوم هستی رابطه ذاتی برقرار نیست، بنابراین در تعریف ماهیات نیز اشاره‌ای به هستی داشتن آن‌ها نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عدم وجود رابطه ذاتی میان وجود و ماهیت، علت این است که حمل وجود بر ماهیت به دلیل نیاز دارد.

گزینه «۳»: چه در صورتی که مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت و چه در فرضی که جزئی از آن باشد، دیگر اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود.

گزینه «۴»: هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد، حمل، از نوع اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد، حمل، از نوع شایع صناعی است، بنابراین حمل یک مفهوم بر خود (مثلاً الف الف است.) با حمل هستی بر آن مفهوم، تفاوت بنیادین دارد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۲۳- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

در جایی که محمول همان ذات و حقیقت موضوع باشد، حمل آن بر موضوع نیاز به دلیل ندارد؛ مانند عبارت‌های «الف» و «ب».

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۲۴- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

توماس آکوئیناس، مؤسس مکتب فلسفی تومیسیم با فلسفه فلاسفه مسلمان چون ابن‌سینا آشنا بود و حتماً از رویکرد عقل‌گرایی ابن‌سینا در مکتب فلسفی خود بهره برده است؛ اما از آنجایی که خود ابن‌سینا از اندیشه‌های ارسطو متأثر بوده، پس می‌توان نتیجه گرفت که مکتب فلسفی تومیسیم و مؤسس آن به‌طور غیر مستقیم از تفکرات و خصوصاً رویکرد عقل‌گرایی ارسطو بهره برده است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۲۵- گزینه «۱»

(مهیر پیرسینلو)

ممتنع‌الوجود بالذات به چیزی گفته می‌شود که وقتی خود ذات آن را تصور می‌کنیم، درک می‌کنیم که محال است موجود باشد.

ممتنع‌الوجود، مفهومی است که فرض وجود یافتن آن به هیچ وجه امکان ندارد. بنابراین هر قضیه‌ای که موضوعش یک مفهوم ممتنع‌الوجود بالذات باشد و محمول وجود بر آن حمل شود، قطعاً کاذب خواهد بود. مثلاً: دایره مربع موجود است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بسیاری از ممکن‌الوجودهای بالذات هم مصداق خارج از ذهن ندارند یا به عبارتی موجود نیستند، مانند: انسان دارای ده هزار پا. پس این تعبیر اختصاص به ممتنع‌الوجود ندارد.

گزینه «۳»: ممکن‌الوجودهای بالذات (که علت وجودشان تحقق نیافته است) نیز وجود خارجی ندارند و صرفاً وجود خیالی و فرضی دارند. مانند اژدهای هفتاد سر. ضمن اینکه در مورد برخی مفاهیم ممتنع‌الوجود، امکان تخیل آن‌ها هم منتفی است، برای مثال «دایره مربع» قابل تخیل کردن هم نیست. گزینه «۴»: مفاهیم ممتنع‌الوجود بالذات (دست کم برخی از آن‌ها) قابل تصور در ذهن هستند. آنچه محال است، مصداق واقعی داشتن آن‌هاست.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۲۲۶- گزینه ۲»

(الله فاضلی)

موارد «الف» و «د» از ویژگی‌های متمتع‌الوجود بالذات هستند.

تشریح عبارت‌ها:

عبارت «الف»: در متمتع‌الوجود بالذات چه در زمان حال چه آینده و چه گذشته نمی‌توانیم رابطه‌ای بین موضوع و محمول متصور شویم.

عبارت «ب»: متمتع‌الوجود بالذات وجود نیافته است که بخواهد علت وجودی چیز دیگری شود.

عبارت «ج»: سابقه زمانی برای چیزی که نمی‌تواند موجود شود معنا ندارد.

عبارت «د»: متمتع‌الوجود بالذات برای موجودیت به دیگری نیاز ندارد، چون هرگز موجود نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۲۲۷- گزینه ۳»

(کیمیا طهماسبی)

حالت ممکن‌الوجود مانند ترازویی است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه‌ای بر دیگری ترجیحی ندارد. حال اگر ببینیم یکی از کفه‌ها به سمت پایین کشیده شده و بر دیگری فرونی یافته می‌گوییم، حتماً علتی در کار بوده که یک کفه را پایین آورده است. زیرا عقلاً محال است که خود به خود، یک کفه بر کفه دیگر سنگینی کند و به سمت پایین حرکت نماید. (به عبارتی دیگر: نبود علت وجوددهنده، علت عدم است.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اگر رابطه وجود با موضوعی، رابطه امکانی باشد در این صورت موضوع، ذاتی است که نه از وجود ابا دارد و نه از عدم، یعنی نسبت آن با وجود و عدم متساوی است.

گزینه ۲: اگر وجود و ماهیت در ذهن مغایرت نداشته باشند، یعنی وجود عین یا جزئی از ماهیت باشد در این صورت ماهیات همیشه هستند و دیگر رابطه امکانی و امتناعی بین ماهیات و محمول وجود بی‌معنا می‌شود.

گزینه ۴: در یک رابطه امکانی نه قضیه حتماً صادق است و نه قضیه حتماً کاذب است.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۲۸- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

پاسخ‌گویی به این سؤال نیازمند دقت به مبانی فکری و معرفتی هیوم است. توجه داشته باشیم اگر هیوم وجود علت و معلول را در عالم طبیعت می‌پذیرفت، حتماً رابطه علت را نیز می‌پذیرفت. هیوم نمی‌گوید من طلوع خورشید را علت روشن شدن زمین می‌دانم. او می‌گوید من فقط دو حادثه را که پشت سر هم می‌آیند مشاهده می‌کنم. بنابراین او معتقد است نه علت و نه معلول و نه رابطه ضروری میان آن دو از طریق حس و تجربه قابل شناخت نیست.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۲۹- گزینه ۲»

(مبیر پیرهسینلو)

فیلسوفان مسلمان معتقدند خود اصل علت نه از طریق تجربه بلکه با عقل به دست می‌آید؛ اما کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌پذیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر فیلسوفان مسلمان، کشف علل امور طبیعی با تجربه صورت می‌گیرد، ولی خود اصل علت، با تجربه به دست نمی‌آید.

گزینه ۳: از نظر فیلسوفان مسلمان، درک امتناع اجتماع نقیضین پیش‌شرط درک و پذیرش خود رابطه علت است. هر تلاش تجربی (از جمله کوشش علمی در جهت کشف واکسن) مبتنی بر قاعده علت است.

گزینه ۴: خود قاعده علت از طریق عقل به دست می‌آید، اما مصداق‌یابی آن در جهان طبیعت (کشف علل امور طبیعی) از طریق تجربه است.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۳۰- گزینه ۴»

(کیمیا طهماسبی)

منظور از سنخیت در این اصل، سنخیت تام و همه‌جانبه نیست؛ زیرا اگر از همه جهات علت مانند معلول باشد دیگر علت برتر از معلول نخواهد بود، در نتیجه نمی‌توان آن را علت دانست. همچنین، اگر دو چیز از همه جهات شبیه یکدیگر باشند دیگر دو چیز نیستند.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۳۱- گزینه ۴»

(الله فاضلی)

وجود نظم عام در جهان هستی از مصادیق اصل علت محسوب می‌شود. اصل وجوب علی و معلولی «نظم وجوبی» را موجب می‌شود.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۳۲- گزینه ۲»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

اگر حادثه‌ای برای فردی قابل پیش‌بینی باشد او از علت آن حادثه آگاه بوده و چون از علت آگاهی داشته قابل پیش‌بینی بوده، در نتیجه اتفاقی محسوب نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان، ۵، صفحه ۲۶)

۲۳۳- گزینه ۱»

(کیمیا طهماسبی)

دسته‌ای از فیلسوفان هم هستند که در عین انکار خداوند، می‌خواهند برای جهان و انسان هدف و غایت تعیین کنند و بگویند که جهان به سمت یک غایت برتر در حرکت است و روز به روز کامل‌تر می‌شود و به غایت خود نزدیک‌تر می‌گردد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان، ۵، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۲۳۴- گزینه «۴»

افلاطون می‌گوید: «یگانه سخنی که دربارهٔ نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد». افلاطون، در این عبارت، به این نکته توجه می‌کند که نظم جهان نشان‌دهندهٔ حاکمیت عقل است. یعنی نظم، بدون ناظم، آن هم یک ناظم عاقل و باتدبیر، امکان‌پذیر نیست. حال اگر بخواهیم این بیان افلاطون را در قالب استدلال ارائه دهیم، باید بگوییم:

مقدمهٔ ۱: این جهان، برخوردار از یک نظم و هماهنگی میان پدیده‌هاست.

مقدمهٔ ۲: هر نظم و هماهنگی نیازمند یک ناظم حکیم و عاقل است.

نتیجه: پس این جهان دارای یک ناظم حکیم و عاقل است.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۲)

۲۳۵- گزینه «۳»

در مقدمهٔ «من به دلیل متناهی بودن، توان تصور موجود نامتناهی را ندارم.» عدم سنخیت میان تصور موجود نامتناهی در ذهن یک موجود متناهی ذکر شده است و نشان از توجه به اصل سنخیت و تناسب بین علت و معلول در بیانات دکارت دارد.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۳۶- گزینه «۳»

کانت فیلسوف بزرگ قرن هجدهم آلمان راهی متفاوت با دیگر فیلسوفان عقل‌گرا برای پذیرش خدا پیمود. او به جای اثبات وجود خدا، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۶)

۲۳۷- گزینه «۳»

اگر سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها و معلول‌ها را در نظر آوریم، چون همهٔ افراد این سلسله، خود معلول علت بالاتر از خود هستند، در نتیجه وجود هر کدام مشروط به وجود دیگری است که وجود آن هم به نوبهٔ خود، مشروط به دیگری است، پس همهٔ آن‌ها در مجموع مشروط‌هایی هستند که شرط وجودشان، یعنی علتی که خود معلول دیگری نباشد وجود ندارد؛ پس این زنجیره هرگز وجود پیدا نخواهد کرد.

اگر زنجیره موجود شود، به ناچار باید موجودی که خود معلول دیگری نباشد (یعنی علتی که خود معلول علت بالاتری نیست) در رأس این زنجیره قرار گیرد. بنابراین، یک زنجیرهٔ موجود از علل و معلول‌ها قطعاً باید به یک علت‌العلل ختم شود که در این صورت نامتناهی نخواهد بود.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۳۸- گزینه «۳»

یکی از مقدمات برهان فارابی این است که فقط در صورت وجود علت، معلول موجود خواهد بود. از این مطلب نتیجه می‌گیریم وقتی معلولی را مشاهده کردیم ولی علتش را ندیدیم، آن علت وجود دارد. در مثال شیر و اثر پنجهٔ شیر، بر طبق همین مطلب نتیجه‌گیری کرده‌ایم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: یکی از مقدمات برهان فارابی این است که در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند. اگر فارابی این مطلب را اثبات شده نمی‌دانست، در برهانش نمی‌توانست از آن استفاده کند.

گزینهٔ «۲»: برهان فارابی مبتنی بر امتناع (محال بودن) تسلسل علل نامتناهی (تسلسل نامتناهی علت‌ها) است نه تسلسل علل به طور کلی، که شامل تسلسل علل متناهی (که محال نیست) نیز می‌شود.

گزینهٔ «۴»: برهان فارابی بر این مطلب متکی است که سلسلهٔ علت‌ها و معلول‌ها باید به علتی برسد که خود معلول علت بالاتری نیست.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۳۹- گزینه «۴»

در مقدمهٔ اول برهان وجوب و امکان چنین آمده است: «وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: بیانگر برهان فارابی در اثبات وجود خدا است.

گزینهٔ «۲»: بنابر بیان ابن‌سینا، اشیای جهان، چه تعداد آن‌ها محدود باشد و چه نامحدود، چه کل آن‌ها را به عنوان یک مجموعه در نظر بگیریم و چه به فرد فرد آن‌ها توجه کنیم، چون ذاتاً ممکن‌الوجودند، برای موجود شدن به واجب‌الوجود بالذات نیاز دارند.

گزینهٔ «۳»: در این برهان پس از بیان حالت ممکن‌الوجود بودن اشیاء نیاز آن‌ها به واجب‌الوجود بالذات اثبات می‌گردد.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۴۰- گزینه «۲»

این بیت با هیچ‌کدام از معیارهای زندگی معنادار از نگاه فیلسوفان الهی مطابقت ندارد. بلکه از این جهت که (ظاهراً) هدف آفرینش انسان را بسیار حقیر می‌شمارد، در تضاد هم می‌تواند باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از نظر فیلسوفان الهی یافتن گرایشی برای انسان به خیر و زیبایی است و این که منشأ اصلی آن حقیقتی متعالی (خدا) است. در این بیت هم به عشق که شدیدترین گرایش به زیبایی است اشاره می‌کند و ضمن بیان این که عشق از صفات خداوند است می‌گوید که عشق حقیقی، عشق به خداست.

گزینهٔ «۳»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از دیدگاه فیلسوفان الهی شناسایی انسان به عنوان موجودی هدفمند و مشخص کردن هدف اوست. در این بیت هم انسان را موجودی دارای هدف (رسیدن به عالم برتر) می‌شناسد و بدان هدف نیز اشاره می‌کند. دریا هم کنایه از همان عالم برتر است.

گزینهٔ «۴»: یکی از معیارهای زندگی معنادار از منظر فیلسوفان الهی این است که انسان آرمان‌های مقدس و برتر از زندگی مادی را معتبر بداند. در این بیت هم مدعی می‌شود که ترسی از مرگ و از دست دادن زندگی مادی ندارد که قاعدتاً این امر ناشی از اعتقاد به امری برتر از زندگی مادی است.

(فلسفهٔ (۲)، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)